

VIENYBĖ

1886 • 97TH ANNIVERSARY YEAR • 1983

97 M. 5 N.

192 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

1983 M. KOVO [MARCH] 15 D.

Telephone
[212] 277-7257

50 CENTŲ



JAV Kongreso Rūmuose 1983 m. vasario 17 d. minint Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Iš kairės—Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis; Izabelė Laučkienė; ALTo atstovas iš Chicagos adv. Aleksandras Domanskis; VLIKO pirmininko pavaduotojas dr. Domas Krivickas; Atstovų Rūmų pirmininko pavaduotojas James Wright; invokaciją už Lietuvą sukalbėjęs kun. Antanas Zakarauskas iš Chicagos;

kongr. Frank Annunzio iš New Yorko; dr. Kostas Jurgėla; Amerikos Balso Liet. sk. vedėjas Alfonsas Petrutis; Juozas Laučka, Atstovų Rūmų kapelionas kun. James D. Ford. Priešakyje sėdi—Gražina Krivickienė ir VLIKO-ELTOS įstaigos vedėja Margarita Samatienė. Minėjimas surengtas ALTo iniciatyva, globojant kongresmanui Frank Annunzio.

Oficiali nuotrauka

\$3,000 PREMIJA UŽ MOKSLO VEIKALĄ

Lietuvių Bendruomenės Literatūros premija (3000 dol.) šiais metais bus skiriama už mokslo veikalus, išleistus 1981 m. ar 1982 m. arba už bet kada parašytus rankraščius.

Vertinimo komisija sudaryta Detroite tokios sudėties: dr. Kęstutis Keblys, pirm. dr. R. Kriaučiūnas, prof. J. Pikūnas, prof. L. Sabaliūnas, prof. J. Smulkštys. Premijos konkursui atsiųsta 15 veikalų, dauguma rankraščiniai. Sprendimas bus paskelbtas balandžio mėnesį.

Premijai gauti kandidatai su savo veikalais: Marijus Blynas, "Lietuvos senovės paminklai", Albertas Gerutis, "Dr. Dovas Zaunius"; Rimas P. Kabaila, "Traditional Lithuanian Architecture" (Rankr.); Vacys Kavaliūnas, "Gimtosios žemės giesmė" (Rankr.); Genovaitė Kazokienė, "The Life and Work of Konstantinas Mikalajus Čiurlionis" (Rankr.); Raimundas M. Lapas, "Ten, ekrane sužibus" (Rankr.); Vincentas Liulevičius, "Iševijos vaidmuo nepriklausomos Lietuvos atkūrimo darbe"; Stasys Maziliauskas, "Pioneer Prince in USA" (Rankr.); Audrius R. Mironas, "Aušros reikšmė istorijos perspektyvoje" (Rankr.); Jūratė Rosales, "Baltų kalbų broožai Iberų pusiasalyje" (Rankr.); William R. Schmalstieg, "The Lithuanian Language—Past and Present"; Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis, "Lietuvos pėdsakai pasaulinės literatūros baruose" (Rankr.); Rimvydas Šilbajoris, "Žodžiai ir prasmė"; Tomas Venclova, "Lietuva pasaulyje"; Stasys Yla, "M. K. Čiurlionis—kūrėjas ir žmogus" (Rankr.).

KUNIGAS RIČARDAS ČERNIAUSKAS KALĖJIME

Britų katalikų savaitraštis *The Universe* rašo, kad pirmą kartą paskutiniame dešimtmetyje kunigas buvo slapta uždarytas kalėjime Lietuvoje. Kun. Ričardas Černiauskas, 28 metų amžiaus, buvo klebono pagalbininkas šv. Petro ir šv. Povilo bažnyčioje Vilniuje. Nežinoma kokiame kalėjime jis kalio ir kuo jis kaltinamas.

Kun. Černiauskas jau 1980 m. susidūrė su policija už rekolekcijų pravedimą jaunimo stovykloje. Valdžia norėjo jį išsiųsti į provinciją, bet jis atsisakė, sakydamas, kad tik vyskupas gali tai padaryti.

Vyskupas Steponavičius jį paskyrė labai svarbioje šv. Petro ir šv. Povilo bažnyčioje tarnauti Vilniuje.

OSI KREIVA BYLOSENA TĖSIASI

Vokiečių žurnalas *Der Spiegel* Nr. 48 (1982) atskleidė naujas JAV Teisingumo Departamento Ypatinųjų Tyrinėjimų Įstaigos (OSI) užmačias apeiti tradicinę JAV byloseną. OSI įsteigtas tikslu susekti ir nuteisti buvusius nacius karo nusikaltėlius, apsigyvenusius Amerikoje. Straipsnyje "Kriegsverbrecher" (karo nusikaltėliai) *Der Spiegel* žurnalas aprašė naują OSI pastangą apeiti įprastą amerikine byloseną—teismine procedūra. Cituojame straipsnį: "Nupiliatinimas ir ištrėmimas yra vienintelės priemonės, kuriomis amerikinis teismas gali naudotis. Kadangi amerikiniai teismai negali daryti jokių sprendimų dėl atliktų nusikaltimų užsienyje, kuriuos vykdė užsieniečiai, dar nebūdami amerikiečiais, "ta galėtų daryti tiksliai įvertintosios valstybės"—tarė Allan Ryan, OSI viršininkas. "Bet tai dažnai reiškia reikalo atidėliojimą." Komunistinės valstybės amerikiečiams neperduoda iš naujo teisti buvusiuosius nacius.

Užtat jau 1982 m. vasario mėn.

Reagano vyriausybės teisingumo sekretorius William French Smith raštu tuometinį Bonnos teisingumo ministerį Juergen Schmude buvo prašęs, kad Vokietija prašytų tų nacių kolaborantų iš Lietuvos, Ukrainos ir Latvijos perdavimo, kurie buvo JAV-bėse susekti. Tokiu būdu amerikinis teismas išvengtų daryti sprendimą dėl įrodymų ir valstybinės pilietybės atėmimo.

French Smith pranešė Schmudei, kad iš tų nacių daug nėra ar nebeturi vokiečių pilietybės ir kad jų darbai įvyko anapus Vokietijos. Aišku, įrodymas būtų, kad "tie asmenys bendrai veikė Trečiojo Reicho vadovybėj".

Nereikia įrodymo, kad Federalinė Respublika turėtų suprasti, jog traktuojama kaip nacių režimo paveldėtoja šiose bylose, nors French Smith užsiminė, kad "JAV ir Federalinė Respublika yra bendrai priėmusi rimtą atsakomybę už tai, teisė yra nustatyta nacių nusikaltimų bylose," kas turėtų Boną įtikinti.

1982 m. vasario 12 d. Schmude amerikiečius informavo, kad "Vokiečių-amerikiečių ekstradicijos sutartis galioja... pagrindinai tik nusikaltėlių atidavimui, kurie veiksmus buvo atlikę ieškančiosios valstybės suvereninėje teritorijoje" ir dėl to, kad Vokiečių išisenėjimo įstatymas dėl žudynių pasekmių dar tebegalioja.

Kitaip sakant, JAV Teisingumo sekretorius buvo slapčiomis prašęs vokiečių Teisingumo ministerijos iškvieisti teisman Vokietijoje asmenis, kuriuos JAV Ypatinųjų Tyrinėjimų Įstaiga įtaria esant naciais, kad JAV teismai galėtų išvengti bylosenos nemalonumų.

Algirdas M. Budreckis

LIETUVIAMS GINTI KOMITETAS

Iš Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, iš Amerikos Lietuvių Tarybos ir iš Lietuvių Bendruomenės atstovų sudaromas lietuviams ginti komitetas, kuris rūpinsis ginti lietuvius dėl neleistinų bylų, keliama ryšium su nacių vykdytais naikinimais Lietuvoje. Jau veikia laikinasis koordinacinis komitetas.

Vienybe is published twice a month by Valerie Tysliava and son Joseph N. Tysliava at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Second Class postage paid at Brooklyn, N. Y. Postmaster: Send address changes to Vienybe, 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207.

Subscription per year \$10.00. By First-Class mail \$25.00.

Staff: Editor: Jonas Valaitis; Managing and Layout editor: Valerie Tysliava; Assistant: Ann Waivada; Business Manager and Photo editor: Joseph N. Tysliava.

Contributing editors and writers: Mykolas Drunga, Demie Jonaitis, Charles P. Kal, Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zalatorius.

Jautrūs seno kario prisiminimai

"Būdamas karys, visą laiką dirbau savo tėvynei Lietuvai ir Lietuvos kariuomenei. Neįsigijau Lietuvoje nei dvaro, nei namo, nei žemės, nei kapitalo. Nieko neišsivežiau iš Lietuvos. Net mano užsitarnautas Vyčio Kryžiaus ordinas liko Lietuvos žemėje. Išsivežiau tik per 1919 metų karą už Lietuvos nepriklausomybę gautas žaizdas, kurių viena dar ir dabar tebeplūdama primena man ir Lietuvos žemę, ir ginkluotas kovas už ją, ir Lietuvos nepriklausomybės laisvąjį laikotarpį, ir dabartinius okupuotos Lietuvos vargus ir nelaimės",—taip rašo buvęs Lietuvos kariuomenės vadas, generolas Stasys Raštikis savo prisiminimų—"Lietuvos likimo kelias" IV-jo ir paskutinio tomo baigiamajame žodyje.

Sis tomas, kurį suredagavo Jonas Dainauskas, išleistas Akademines Skautijos leidyklos, šiomis dienomis išėjo iš spaudos Chicagoje. Jis, kaip ir ankstesnieji gen. Raštikio atsiminimų tomai, turi nemažą "kontroversinės" medžiagos ir todėl bus greitai išparduotas, nes mūsų tautiečiams tokia literatūra yra arčiausia prie širdies.

☆ ☆ ☆

Ši knyga jau yra paskutiniai seno kario žodžiai. Kaip žinome, gen. S. Raštikis yra gimęs 1896 m. rugsėjo 13 d., taigi dabar eina 87-uosius metus.

Šioje knygoje yra nemaža ištraukų iš gen. Raštikio dienoraščio. Paskutinė iš jų yra pažymėta 1979.IX.13 data. "Taigi, šiandien žengiau į savo amžiaus 84-uosius metus. Dėkoju Dievui už mano amžių!"—rašo ten jis.

☆ ☆ ☆

Kaip atrodo, gen. Raštikis yra ir giliai religingas žmogus. Šiame tome idėtas rašinys, pavadintas "Mano pasaulėžiūra", kuriame jis prisipažįsta:

"Pirmiausia aš tikiu Dievą. Esu labai dėkingas savo tėveliams, kad jie įskiepijo man Dievo meilę. Tikėjimas ir gili savo žodžiais, mintimis ir jausmais išreikšta malda visada stiprina mane ir padeda pakelti dažnai net labai sunkius gyvenimo kryžius. Savo gyvenime esu patyręs tokių momentų, kada be tikėjimo ir maldos būčiau tikrai žuves. Tikėjimas ir malda išgelbėjo mane".

☆ ☆ ☆

Šiame tome autorius ne tik duoda prisiminimų, tačiau ir polemizuoja su anksčiau išėjusių atsiminimų tomų recenzentais ar kritikais. Jis pats sakosi—"savo atsiminimų knygoje parašiau viską, ką žinojau ir atsiminiau". "Nerašiau Lietuvos kariuomenės istorijos, nes tokiam plačiam darbui neturėjau tinkamos medžiagos ir tinkamų šaltinių-archyvų ir dokumentų. Dėl tos pačios priežasties negalėjau rašyti ir jokios siauresnės apžvalgos ar karinės studijos. Mano tikslas buvo—parašyti tik vieno Lietuvos kariuomenės kario atsiminimus. Parašiau, kiek atmintis leido man parašyti. Gerai būtų, jeigu atsirastų daugiau autorių, kurie papildytų mano darbą".

Gen. Raštikis pastebi, kad jo atsiminimuose yra dvi didesnės spragos—neatžymėti du laikotarpiai: nuo 1919 d. rugpjūčio mėn. iki 1921 m. balandžio mėn. (tada jis buvęs bolševikų belaisvėje ir 1940 m. sausio-birželio mėnesių periodas, kuomet smetoninės valdžios gen. Raštikis buvo pašalintas iš vadovavimo Lietuvos kariuomenei ir pirmuosius tris mėnesius izoliuotas gyveno Aukštojoje Panemunėje).

☆ ☆ ☆

Kaip jau minėjome, šiame tome yra ištraukų iš dienoraščio. Dauguma to dienoraščio vietų skamba nuoga realybe. Štai 1949.VI.20 įrašas:

Per pirmąją savaitę (Amerikos) fabrike uždirbau 37 dolerius. Iš tų pinigų tenka atiduoti 10 dolerių maistui ir 10 dol. už kambarį. Be to kasdieniniai važinėjimai autobusais į darbą man kainuoja 2 dol. per savaitę. Santaupų beveik nelieka. O juk dar teks atlyginti skolą už mūsų kelionę nuo New Yorko iki Los Angeles, apie 200 dolerių.

1949.VI.22 įrašas—

Esu paprastas darbininkas ir dirbu paprasčiausią darbą. Žiūriu į savo pūslėtas rankas ir galvoju: juk čia pirmiausia reikalingi stipri raumenys, bet ne mokslas. Ir kas dabar man iš to mokslo, kuriam esu išleidęs tiek daug lėšų ir paaukavęs net keliolika geriausių, gražiausių ir jauniausių savo gyvenimo metų? . . . O gal dar tas mokslas kada nors ir vėl bus man reikalingas?

1949.VI.30 įrašė jis skundžiasi, kad dėl dolerio turi išbraukti iš gyvenimo kasdien net 11 valandų. "Pačiu darbu per daug nesiskundžiu, nors jis yra nešvarus ir varginantis . . . Ar yra kam nors nauda iš mano sunkaus

LATVIŲ KARDINOLAS J. VAIVODS

Vasario 2 d. Vatikane buvo iškilmės, kuriose kardinolais buvo pakelta 18 asmenų, jų tarpe ir pirmasis latvis, gavęs šį aukštą titulą—Julijan Vaivods. Jis buvo ne tik pirmasis latvis, bet ir pirmasis kardinolu paskirtas vyskupas Tarybų Sąjungoje. Kardinolas Vaivods iš kitų paskirtųjų kardinolų yra mažiausiai žinomas, tad apie jį čia paduodame daugiau žinių.

Gimęs 1895 m. Varkavos kaime, Julijans Vaivods studijavo Petrapiilio dvasinėje seminarijoje ir 1918 m. buvo išventintas kunigu. Jis gavo paskyrimą Anglonos parapijoje, kur yra Latvijos Marijonų šventovė. 1918 m. Latvijai pasiskelbus nepriklausoma valstybe, Aglona tapo svarbiausiu tos respublikos katalikų centru.

Vėliau kun. Vaivods buvo paskirtas Kurzemės parapijos klebonu, ir 1939 m. buvo perkeltas į Liepojos vyskupiją sekretoriaus pareigoms. 1940 metais, sovietams okupavus Latviją, Julijans Vaivods buvo paskirtas Liepojos vyskupijos administratorium. Nuo 1944 m. iki 1947 m. jis buvo vienintelis Latvijoje likęs aukštasis katalikų dvasiškis, nes trys kiti vyskupai pasitraukė į Vakarų, o ketvirtas—arkivyskupas Springovičs—buvo labai senas. Pastarasis 1947 metais išventino kun. Kazimirą Dulbinskį vyskupu, bet jis buvo 1948 m. suimtas. Iš viso Latvijoje apie 50 kunigų per tą laiką buvo suimti ir nužudyti.

Kan. Vaivods buvo suimtas 1950 m. už sovietų antireliginių nuostatų nepildymą. Jis buvo paleistas 1961 ir paskirtas Rygos šv. Jokūbo katalikų katedros rektorium. 1962 m. jis tapo Rygos vyskupijos administratorium. 1964 m. jis galėjo nuvykti į Romą, kur buvo pakeltas vyksupu ir paskirtas Rygos ir Liepojos vyskupijos administratorium, abi vyskupijas sujungus į vieną.

Vysk. J. Vaivods prieš karą yra parašęs kelias religines knygas ir yra skaitomas geru pamokslininku. Be jo, Latvijoje yra trys kiti katalikų vyskupai. Vysk. Dulbš-

kiui yra valdžios uždrausta eiti pareigas. Vysk. Valerijans Zondaks yra pasenęs ir vysk. Janis Cakuls pastaruoju laiku paskirtas vyskupo Vaivods padėjėju.

Pasaulio spauda plačiai komentuoja netikėtą vysk. Vaivods paskyrimą kardinolu.

Evening Argus, pietų Anglijos laikraštis, pranešdamas sausio 11 d. apie naujų kardinolų paskyrimą, rašo, kad monsignoras Julijan Vaivods yra iš didžia dalimi protestantiškos Latvijos, kur Romos katalikų bendrija yra maža ir pasyvi, palyginus su katalikais kaimyninėje Lietuvoje.

KARDINOLAS VAIVODS IR LIETUVIAI

Londono dienraštis Daily Telegraph korespondentas, stebėjęs iškilmes Romoje, rašo, kad kardinolas Vaivods gavo raudoną beretę kaip atlyginimą už jo ilgalaikę tarnybą sunkiausiomis sąlygomis. Jo pakėlimas taip pat reiškia, kad Vatikanas tiki, jog sustiprinta Bažnyčia sovietų bloke galės būti naudinga kaip tiltas tarp Rytų ir Vakarų.

Kard. Vaivods pasikalbėjime su Reuterio korespondentu pasakė, kad jis tik iš radijo sužinojęs apie pakėlimą į kardinolus. Po trijų dienų, jis gavęs sovietų valdžios sveikinimą. Jis pasakė: "Kritau ant kelių prie mano stalo ir apsiverčiau—ne iš džiaugsmo, bet iš baimės. Savo dienoraštyje užrašiau, kad tai galėjęs būti kažkoks nesusi-pratimas".

Londono lenkų dienraštis Dziennik polski vasario 3 d. rašė, kad pastaruoju laiku buvo pasklidusios žinios, jog lietuviai jautėsi nusivylę latvių vyskupo pakėlimu į kardinolus. Vatikane jie buvo ramunami, kad popiežius sąmoningai parinko 88 metų amžiaus vysk. Vaivods, nes toks amžius apsaugos jį nuo persekiojimų. Be to, buvo sakoma, kad Lietuvos arkivyskupas tikriausiai jau nuo 1979 metų yra kardinolu "in pectore", t. y. slaptu.

darbo? Gal ir yra, bet tik svetimam fabriko savininkui. O kokia nauda iš to Lietuvai",—sielojasi gen. Raštikis.

Nemažiau jis sielojasi dėl savo dukrelių, kurios jaunutės 1940 m. buvo ištremtos į Sibirą ir jauniausioji iš jų—Aldutė ten ir mirusi. Dvi iš jų, grįžusios iš Sibiro, dabar gyvena Lietuvoje ir kai kuriuos iš jų gautus jausmingus laiškus, o taip pat ir atsakymus joms galima rasti šiame dienoraštyje.

☆ ☆ ☆

Knygoje yra daug įdomių vietų. Jas čia visas sunku suminėti: reikia būtina knygą perskaityti. Kai kas, žinoma, čia pasikartoja iš ankstesnių tomų, kai kas tik suglaustai atpasakojama, kas anksčiau buvo plačiai aprašyta. Tačiau gen. Raštikis pasakoti moka ir jį skaityti niekada nepabosta.

Savo dienoraščio puslapiuose autorius pasakoja ir daug dalykų, kuriuos daug kas norėtų nematyti ir negirdėti. Štai, vienoje vietoje jis pasakoja tokį atsitikimą. Būdamas BALFo Los Angeles skyriaus pirmininku, 1950 metais jis raštu kreipėsi į visus žinomus JAV ir Kanadoje gyvenančius lietuvių gydytojus su prašymu padėti jų ligotam ir nedarbingam kolegai gydytojui, pulkininkui V. Bendoravičiui. Buvo išsiuntinėta apie 80 tokių prašymo laišku, iš kurių atsiliepė tik trys! O pačio Raštikio pastaba dėl to kukli—"O juk gydytojais čia geriausiai gyvena. Štai tau ir profesinis solidarumas!" O jis čia visiškai nekalba apie žmogiškumą, kurį irgi būtų galima prikišti.

☆ ☆ ☆

Knyga 792 puslapių, įrišta kietuose viršeliuose. Pardavinėjama po 18 dol., kas prie dabartinių kainų nėra jau taip brangu. Beje, yra ir nemaža iliustracinė medžiagos.

Edvardas Sulaitis

Vienybe, 1983 m. kovo 15 d.

STEBĖTOJO PASTABOS

Chicagiečiai susirūpinę juodo kandidato mero laikinu laimėjimu

Vokiečių rašytojo J. V. Goethes talento dėka lietuvių liaudies daina "Aš atsisakiau savo močiutei" į pasaulinės literatūros kontekstą pateko prieš du šimtus metų. Šią dainą vokiečių kalba pirmą sykį 1745 m. paskelbė P. Ruigys, norėdamas pailustruoti lietuvių kalbos skambesį.

Po ketverių metų ją, kaip reto grožio tyrumo lietuviškos išgyvenimų išraišką, persispausdino G. E. Lesingas.

Goethes dėmesį į lietuvių liaudies dainas atkreipė G. Herder. Vėliau, jau recenzuodamas L. Rėzos išleistas dainas, Goethe pripažino tarptautine rinkinio vertę.

Neseniai Vilniaus Valstybiniame Akademiniame operos ir baletų teatre įvyko J. V. Goethes veikalo Žvejo dukros premjera, kurioje skamba ir senovės lietuvių daina iš G. Herderio rinkinės. Šiame rinkinyje yra iš viso 8 lietuvių dainos.

Mus pasiekusiame Žvejo dukros programiniame leidinyje apie veikalą taip rašoma:

"Nors pati Žvejo dukra buvo parašyta siekiant lengvai ir žaismingai palinksminti publiką romantiškos gamtos fone, tačiau lietuvių kultūros raidai ji ir šiandien nepraranda reikšmės kaip lietuvių liaudies poeinės kūrybos apraiškos įamžinimas pasaulinės literatūros orbitoje".

Beje, Žvejo dukroje yra tik trys veikėjai, kurių roles vilniečių pastatyme atlieka: D. Juodikaitytė, Č. Nausėda ir S. Dirsė. Beje, veikalą režisavo V. Mikštaitė, dirigentas—V. Viržonis, chormeisteris—C. Radžiūnas.

Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga jokiame Amerikos įtakingame laikraštyje neteko pastebėti išsamesnio rašinio. Anglijoje buvo kiek kitaip. Ten įtakingiausias Didžiosios Britanijos dienraštis—The Times vasario 8 d. laidoje, įdėjo rašinį, pavadintą "Dingusios valstybės paskutinis pasiuntinys" (patalpinti ir Lietuvos atstovo V. Balicko nuotrauka).

Straipsnyje kalbama ne tik apie Lietuvos pasiuntinybę, bet keliais žodžiais užsimenama ir apie Latvijos bei Estijos pasiuntinybes Londone. Tačiau pažymima, kad oficialiame diplomatų sąraše, kuriame Foreign Office registruoja visų Londono ambasadų personalą, iš baltiečių yra įrašyta tik M. Vinco Balicko pavardė. Jis yra Lietuvos Charge d'Affaires, vienintelis iš trijų mažų valstybių "gimusių po I pasaulinio karo ir mirusių II-jo pasaulinio karo pradžioje".

Britanija, kaip ir kitos Vakarų valstybės nepripažįstanti Baltijos valstybių okupacijos ir todėl Britanijos diplomatai Maskvoje dabar nelanko Baltijos respublikų. Bet paskutinė privilegija Baltijos pasiuntinybėms Londone—atleidimas nuo nekilnojamo turto mokesčio—dabar yra atimta.

V. Balickas atvyko į Londoną prieš 45 metus ir buvo akredituotas dar prie dabartinės karalienės senelio.

Vienybė, 1983 m. kovo 15 d.

Korespondentas aprašė Estijos ir Latvijos pasiuntinybių liūdną padėtį. Tuo atžvilgiu Lietuvos pasiuntinybė stovi geriausiai, "gal dėl to, kad p. Balickas turi savo privačias pragyvenimo lėšas".

Generolo Stasio Raštikio ketvirtasis ir paskutinis atsiminimų tomas "Lietuvos likimo keliais", išleistas Akademines Skautijos leidyklos, buvo pristatytas knygos redaktoriaus Jono Dainausko vasario 18 d. Chicagoje surengtoje vakarone.

Į šį pristatymą buvo atsivežti ir pirmieji knygos egzemplioriai, kurių nemaža dalyviai išpirko. Knygos autorius rašo: "Šią savo paskutinę knygą skiriu savo giminėms, draugams, bičiuliams ir geradariams, iš kurių savo gyvenime esu patyręs labai daug moralinės paramos, nuoširdumo, supratimo, atjautimo ir kitų dorybių".

Cituojama ir Balio Sruogos kūrinių ištrauka:

Didis Viespatie galybių,
Kurs davei žmonėm gyvybę
Žoleles pasodinai—

Išklausyk, kaip širdį gelia.
Kur mums eiti, parodyk kelią—
Nesibaigiama nakčia.

Pažymėtina, kad gen. Raštikis rašo tikrai jausmingai, visai ne kaip buvęs kariuomenės vadas. Ta prasme jo atsiminimai (šį kartą įdėtos ir ištraukos iš jo dienoraščio) turi šiltą, žmogišką atspalvį. Tai pergyvenimai žmogaus, kuris tikrai daug prarado ir tuo skausmu nori pasidalinti su visais tautiečiais.

Knyga stora, 792 puslapių. Par-davinėjama po \$18. [eš.]

ADV. CHARLES P. KAL

Chicagos lietuviai susilaukė nepaprasto politinio susiskirstymo. Vasario 22 Chicagos miestas balsavo kandidatų nominacijas, ir visus labai nustebino, kad buvo demokratų nominuotas mero pareigoms juodukas. Jo "laimėjimas" labai paliečia visus lietuvius. Mes, ir plačioji visuomenė didžiavomės, kad Chicago yra lietuvių centras. Mes turėjome pasistatę daugiau, negu 13 bažnyčių, bet šiandien jų beliko tik 5. Taupymo-skolinimo bendrovių yra 20. Šios bendrovės taip pat bus paliestos. Spaudos turime 5 leidinius ir radijo valandėlių—3. Be to, dar turime Marijos aukštesniąją mokyklą, Šv. Kazimiero vienuolyną ir Šv. Kryžiaus ligoninę. Išvardiname tik dalį lietuvių kultūrinių organizacijų bei įstaigų. Įvairių įvairiausių yra daug.

Virš minėti faktai—gali paliesti ekonominį ir kultūrinį lietuvių gyvenimą.

Gyvename demokratinėje šalyje, kur visi galime lygiai naudotis įstatymais, nežiūrint rasių skirtumo. Tačiau tie patys įstatymai neleidžia naikinti kitų kultūrų bei ekonominio gyvenimo!

Juodukas laikinas kandidatas, pasivadinęs H. Washington, laimėjo nominaciją ir išgąsdino visus šio didmiesčio gyventojus. Nors jis dar galutinai neišrinktas, bet jau dabar arogantiškai pareiškė, kad jis savo žinion paimsiąs vietos policiją. Visi gyventojai nuogaistauja, kad jie nebus tinkamai apsaugoti.

Klausimas, kodėl juodukas laimėjo pirminius rinkimus? Velionies

Richard Daley sūnus anksčiau buvo išrinktas prokuroro postui, kurį jam "įteikė" jo tėvo simpatikai, ir jis viešai pasižadėjo, kad tame poste ištarnausias 4 metus. Bet jis tą pareiškimą sulaužė.

Kada merė Jane Byrne įteikė pareiškimą, kad ji siekia sekantiems 4 metams perrinkimo, tada ir jaunasis prokuroras tokį pareiškimą įteikė. Tokiu būdu pastarasis suskaldė baltųjų demokratų vienybę. Gi juodukas Washington, pamatęs, kad du baltieji kandidatai siekia to paties posto, ir jis įteikė tokį pat pareiškimą.

Kadangi juodukas susidėjo su ispanų kilmės žmonėmis bei portorikiečiais, neteisingai pažadėdamas, jei jis bus išrinktas meru, jis duosias visiems darbus, kurių iš viso nėra, tuo būdu pareiškė politinę apgavystę. Ir šiandieną mes Chicagoje susilaukėme pirmo istorijoje įvykio—nominavome juoduką.

Tikrieji rinkimai įvyks 1983 m. balandžio 12 d. Ką baltieji rinkikai turėtų daryti? Tada bus išstatyti du kandidatai: juodukas demokratas Washington ir baltasis republikonas Bernardas Eptonas. Tą dieną, kai eisime balsuoti, tada visi prašykime republikonų baloto ir už jį balsuokime. Tada išvengsime didžiosios katastrofos!

Tuo reikalu susirūpino, tikslu išmokyti visus baltus piliečius susijungti vieningam darbui ne tik Chicagos vadai, bet ir Federalinės sostinės vadovai, industrialistų bei unijų vadai, kai pamatė, kad Chicago yra atsidūrusi pavojingame kelyje.

Tenka pažymėti, kad labiausiai susirūpinę yra airių tautos žmonės, nes Illinois prokuroras Daley, būdamas arogantas, privedė demokratų partiją sunaikinimui.

Juodukas Washington griežtai pareiškė, kad jeigu jis bus išrinktas meru: "Aš demokratų išvairysiu iš Chicagos miesto tarybos rūmų". . .

Apgailėstaujama, kad lietuvių organizacijų vadai nežinojo arba nenorėjo žinoti, kai 13 ir 14 vardai pasinaudojo lietuvių politinių vadovų nerūpestingumu. Ne gana to, mes galime greitai susilaukti ir juoduko aldermano Marquette Parke, kadangi nuskriaustam 15 warde yra trys kandidatai: du balti ir vienas juodukas, kuris gali pasinaudoti baltųjų nevieningumu; tas balsavimas įvyks taip pat balandžio 12 d.

Lietuvių daugumos nuomone, reikia visiems eiti balsuoti už republikonų baltąjį kandidatą, kad dauguma baltųjų rinkikų balsų juoduką kandidatą "išmestu" ir į Chicagos mero pareigas baltasis būtų išrinktas.

Kai nueisime į balsavimo būstinę, visi prašykime republikonų baloto, nežiūrint kuriai partijai priklausytume!

Po praeitų metų labai šaltos žiemos Lietuvoje padaugėjo vilkų. Jų dabar ten priskaitoma iki 265.



Scena iš Goethe kūrinio "Žvejo dukra" premjeros Vilniuje 1983 m. sausio 28 d. Šiame pasaulinio garso kūrinyje muskamba ir viena lietuvių liaudies daina [apie tai rašoma Stebėtojo pastabose]. V. Kapočiaus nuotraukoje to spektaklio vaidintojai: Č. Nausėda, D. Juodikaitytė ir S. Dirsė.

LIETUVIAI AMERIKOJE IR PASAULYJE

Nepriklausomybės minėjimai

BOSTON, MASS.

Vasario 19 d. 2 val. p. p. Lietuvos nepriklausomybės minėjimas buvo suruoštas So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos auditorijoje. Jį pradėjo Alto pirm. inž. Aleksandras Chaplikas. Įneštos vėliavos, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai (prie pianino komp. Jeronimas Kačinskas). Invokaciją atliko kleb. kun. Albertas Kontautas. Pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę. A. Chaplikas supažindino su rezoliucijomis Lietuvos reikalu iš Vakarų Europos parlamento ir iš Amerikos kongreso.

Programai vadovauti pakvietė Gitą Kupčinskienę. Bostono miesto tarybos vardu sveikino tarybos narys Raymond Flynn. Sveikino ukrainų atstovas Orest Szczudluk. Kalbėjo Joe Casper ir Lietuvių Moterų Federacijos pirmininkė Elena Vasyliūnienė. Perskaitytos Massachusetts gubernatoriaus ir Bostono miesto mero proklamacijos.

Pagrindinis kalbėtojas kun. dr. Juozas Prunskis iš Chicagos kalbėjo šių dienų gyvenimo pavyzdžiais, apie rusų kėslus ir darbus, taip pat lietuvių persekiojimą, areštus, tremimus ir kovą už Lietuvos laisvę ir tikyba.

BALTIMORE, MD.

Radio ir televizijos pranašauta sniego pūga Baltimorę užpuolė vasario 11, penktadienį. Prsnigo kai kur virš dviejų pėdų sniego. Daug nuostolių. Nukentėjo ir lietuviai, turėjo Lietuvos nepriklausomybės minėjimą atidėti.

Baltimorės Lietuvių Taryba ir LB apylinkė Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį paminėjo vasario 20, sekmadienį.

Sv. Alfonso bažnyčioj 8:30 val. ryto klebonas kun. Antanas Dranginis mišias aukojo už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Giedojo Dainos mišrus choras.

Lietuvių namuose 1:30 val. popiet buvo suruoštas banketas. Jame dalyvavo miesto meras W. Donald Schaefer, Marylando gubernatoriaus atstovas ir kiti žymūs svečiai. Pagrindinis kalbėtojas buvo dr. Jonas Stiklorus iš Philadelphia, Pa.

Lietuvių radijo valandėlės vedėjai Albertas Juškus ir Kęstas Laskauskas gavo laišką iš radijo stoties, iš kurios transliuojama lietuviškoji programa, kad lietuvių valandėlei neberandama laiko. Baltimorės lietuviai rašo peticijas stoties vedėjui, kad savo nuomone pakeistų.

Vincas Mockevičius, ankstesnės ateivijos ateivis, 90 metų amžiaus, po ilgos ir sunkios ligos mirė vasario 5. Prieš tapęs pensininku, Vincas dirbo siuvyklose



Muziko Fausto Stroliaus vadovaujamo jaunimo meno vieneto "Aidas" nariai, vasario 5 d. atlikę programą

Detroito ateitiminkų užgavėnių baliuje.

Jono Urbono nuotr.



Iš Detroito ateitiminkų užgavėnių baliiaus. Nuotraukoje - dalis baliiaus dalyvių, pasipuošusių karnavališkai.

Jono Urbono nuotr.

LIETUVIŠKO FRATERNALIZMO 1982 M. STOVIS

Iki šių metų kovo 1 d. visos fraternalinės draudimo draugijos privalėjo nusiųsti valstijų draudimo departamentams savo finansines apyskaitas, apimančias 1982 metus ligi gruodžio 31 d. imtinai. Jau galime pateikti pagrindinius duomenis apie mūsų susivienijimus.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje 1982 m. gruodžio 31 d. turėjo \$3,487,059 turto, kurio perviršius siekė \$968,499. Narių buvo 5,504, kurie priklauso prie 199 kuopų. Bendra apdraudos suma—\$4,190,511. Per 1982 m. buvo įrašytas 151 naujas narys.

Lietuvių Katalikų Susivienijimas turėjo \$2,526,366 turto. Perviršias buvo \$943,812. Veikė 118 kuopų su 3,298 nariais. Bendra apdraudos suma buvo \$2,845,795. Rymiečiai teįrašė tik 11 naujų narių.

Amerikos Lietuvių Romos Kata-

likų Susivienijimas turėjo \$259,584 turto, kurio perviršius buvo \$95,390. Bendra apdraudos suma \$246,204 saugoja 585 narius. Veikia 38 kuopos. 1982 m. šis susivienijimas įrašė tik 3 naujas nares.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo turtas siekė \$1,511,045, perviršius \$809,665. Narių buvo 2,049, kurių bendra apdraudos suma siekė \$1,489,722. Veikia 63 kuopos. Pernai naujų narių įrašė 29. A.M.B.

Rašytojas J. Kralikauskas yra paruošęs knygą Ažuolai piliakalnyje. Tai autobiografinė kūrybos antologija, atskleidžianti autoriaus kūrybos pasaulį. Knygai išleisti sudarytas komitetas. Jis tam reikalui telkia lėšas. Komitetą sudaro: V. Aušrotas, kun. Pr. Gaida, J. Gustainis, A. Plenys, A. Sungailienė.

GABUS LIETUVIS

Praėjusią vasarą Fordo bendrovės Mount Clements fabriko laikraštėlis paskelbė, kad didžiausią sugestijų premiją—\$6,000 laimėjo pensininkas Marijus Sajauskas. Tai buvo jo jau ne pirmas laimėjimas. 1958 m. jis pradėjo pastoviai dirbti Fordo Mount Clements plastikos fabrike. Būdamas pastabus ir pasišventęs darbui, jis tada laimėjo pirmąją \$1,300 premiją. Bendrovė, pastebėjusi Marijaus Sajausko neeilinius gabumus, jį perkėlė dirbti į laboratoriją. Joje tapo vyriausiuoju techniku ir sukūrė žaliavoms bandyti metodą, surasdamas geriausią būdą gamybinei produkcijai.

Marijus Sajauskas per visą savo darbo laiką sugestijų premijomis yra laimėjęs daugiau \$11,000. Šiuo metu, kaip pensininkas, gyvena Warren, Mich., ir priklauso Detroito Dievo Apvaizdos parapijai.

Prof. Misiūnas Londone

Sausio 14-18 dienomis Londone lankėsi istorikas R. J. Misiūnas, Yale universiteto profesorius, nuvykęs į Europą įvairiais reikalais. Jo parašyta knyga "The Baltic States-Years of dependence, 1940-1980" (kartu su R. Taagepera) šių metų vasario mėnesį išėjo iš spaudos.

Knygą išleido Londono leidykla "C. Hurst and Co.", 1974 m. išleidusi prof. George von Raucho istoriją "The Baltic States-Years of Independence".

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI SYDNEJUJE

Australijos Švietimo ministerijos patvarkymu lietuvių kalba įvesta į abiturus egzaminus lygiomis teisėmis su visais valdžios nustatytais privalomais dalykais mokyklose. Kiekvienas lietuvis jaunuolis galės baigti Australijos vid. mokyklą su lietuvių kalbos pažymiu.

Dabar vienoje Sydnejaus mokykloje pradėtos lietuvių kalbos pamokos, kurios vyksta šeštadieniais nuo 9 val. ryto.

Vienybė, 1983 m. kovo 15 d.

LIETUVIAI CHICAGOJE

Kęstutis Ivinskis, istoriko prof. dr. Zenono Ivinskio sūnus, iš Vokietijos atvyko į Chicagos universitetą pagilinti matematikos studijų. Ta proga jaunas K. Ivinskis praneša duodamas pagalbines vokiečių kalbos ir matematikos pamokas. Be to, duoda ir gitaros (džiazo, liaudies, "ragtime" ir "blues") pamokas.

Jurgis Janušaitis, lietuvių laikraščių aktyvus bendradarbis, bei Liet. Žurnalistų Sąjungos pirm., ir jo sesuo Pranutė Ivanauskienė, gyv. Chicagoje, gavo žinią, kad Lietuvoje sausio 31 d. mirė jų jausias brolis Pranas. Lietuvoje nuliūdę liko žmona Marytė, sūnus Jonas su šeima, seserys Paulina ir Ona ir broliai Petras ir Antanas su šeimomis.

Inž. Mečys Šilkaitis, buvęs bendrovės iškeltas darbu į Floridą, su žmona grįžta į Chicago senojon tarnybon. Kompanija savo skyrių Floridoje uždarė, tarnautojus vėl gražino į senas vietas ar paskyrė į naujas. St. Peterburgo lietuviai jam vasario 13 d. surengė gražias išleistuves.

R. Pemkutės, P. Majausko ir kitų Northwestern universiteto lietuvių studentų klubo narių pastangomis Vasario 16-oji minima universiteto bibliotekoje suruošta paroda, panaudojant 6 nemažas vitrinas darbams išstatyti. Bibliotekos lankytojai galėjo pasidžiaugti gausiu gintaro rinkiniu, velykaičiais, medžio drožiniais, audiniais ir knygų rinkiniu. Šiai parodai eksponatus paskolino D. Augienė, H. Buchinskienė, B. Jameikienė ir kt.

Vytas Ruginis, Ciceroje gimęs ir augęs aktorius (jo tėvas ir dabar čia tebegyvena, motina—mirusi) vaidino televizijos serijiniame veikal "Ryan's Hope", kuris buvo matomas per ABC televizijos tinklą vasario mėnesio pradžioje. Vytas Ruginis yra gavęs magistro laipsnį iš dramos srities Yale, Conn. universitete.

Lietuvių kompozitorių plokštelė

Chicagos Lietuvių Operos choras vasario 5 d. Universal rekordavimo studijoje Chicagoje įdainavo plokštelei šiuos kūrinus: mišrus choras Lietuvos himną, Lietuviais esame mes gimę, muzika Šimkaus, De profundis, muzika Jakubėno, Raudotojų chorą, iš operos Gražina, muzika Karnavičiaus ir Saulė motina pakilo iš Šimkaus operos Pagirėnai; moterų choras—Į dangų žvaigždės renkas iš operos Gražina, muzika Karnavičiaus, Už jūrų, už kalnų iš operos Dana, muzika Gaidelio ir Už jūrelių iš operos "Radvila Perkūnas", muzika Karnavičiaus; vyrų choras—Ant marių, muzika Budriūno, Augo kieme klevelis, muzika Karoso, Krivio ariją ir choras iš operos "Gražina", muzika Karnavičiaus, solistas Jonas Vaznelis ir Gruodžio Tėve mūsų.

Grojo pilnos sudėties simfoninis Vienybė, 1983 m. kovo 15 d.

Pranas Šulas ir jo žmona Magdalena, kurie yra lietuviškos spaudos, jų tarpe ir Vienybės bendradarbiai, apie pusantrų mėnesių praleido pas savo sūnų dr. Leoną Pittsburgh, Pa. Dr. Leonas ten gilina medicinos studijas ligoninėje, o jo žmona Dalia atlieka medicinos praktiką.

Televizijos ABC tinklas, Chicagoje matomas per 7-ąjį kanalą, "Good Morning, America", vasario 22 d. ryto programoje transliavo vaizdinį reportažą iš Vilniaus, kurį perdavė televizijos specialus korespondentas Bob Zelnick. (Jis buvo rodomas visoje Amerikoje). Pranešime buvo pavaizduotas civilinės metrikacijos aktas, sukurtas pagal religines apeigas, o taip pat duota ir bendrų vaizdų iš Vilniaus.

Marius Daugirdas, studijuojas žurnalistiką Northwestern universitete prie Chicagos, pusei metų išsiųstas į Bend. Oregon, kur dirba praktinį žurnalistą darbą The Bulletin laikraščio korespondentu rašydamas straipsnius ir fotografuodamas.

Lietuviai evangelikai organizuoja 15 dienų kelionę į Olandiją, Vokietiją ir Austriją. Išvyksta birželio 6 d. Kelionei vadovauja kun. Jonas Juozupaitis. Informacija pas Teresę Lesniauskienę, Travel Bug, Ltd., 83 West Main St., Lake Zurich, Ill. 60017; telefonas (312) 438-9292.

Margučio radijo programa kovo 13 d. 3 val. p. p. (sekmadienį) surengė neeilinės apimties koncertą. Jame visą programą atliko menininkai, šiuo metu gyvena V. Vokietijoje. Šiame koncerte pirmąjį savo pasirodymą Chicagoje turėjo netaip seniai iš Lietuvos atvykusi solistė Vilija Mozūraitytė. Taip pat programoje pasirodė jau chicagiečiams pažįstami menininkai: Rāminta Lampsaitytė ir jos vyras smuikininkas Michael Kollars.

orkestras, dirigavo Alvydas Vasaitis. Tėve mūsų dirigavo Alfonsas Gečas, vargonavo Arūnas Kaminskas.

Kelios dienos prieš šį rekordavimą Jaunimo Centre buvo choro su simfoniniu orkestru generalinė repeticija, kurioje dalyvavo apie 300 publikos—Operos rėmėjų ir šiaip muzikos mėgėjų. Dabar šiai plokštelei renkamos aukos, kurių nemaža reikės.

Andrius P. Kubilius 1983 m. sausio mėn. iš sociologijos Illinois universitete, Chicagoje įsigijo magistro laipsnį. Jis anksčiau tam pačiam universitete buvo gavęs bakalauro laipsnį iš sociologijos. Magistro tezę parašęs ir Sociologijos fakulteto egzaminus išlaikęs. Andrius dirba Illinois Cancer Council Chicagos miesto centre.



Vaidas iš Nepriklausomybės šventės minėjimo V. Vokietijoje-Huettenfelde vasario 19 d. Nuotraukoje matoma solistė Nelė Paltiniene, kuri pernai atsikėlusi iš Lietuvos, gyvena Manheime. Šalia jos Vokietijos Liet. Bendruomenės pirmininkas V. Damijonaitis. N. Paltiniene su savo vyru Arvydu atvyksta koncertuoti į Š. Ameriką. Jų pirmasis pasirodymas bus Chicagoje gegužės 8 d. R. Gumuliausko nuotr.

Muzikos žinios vėl Chicagoje

Muzikos žinių žurnalas, ilgesnį laiką išeidinęs New Yorke, vėl sugražintas į ankstesnę leidimo vietą—Chicago. Dėl persikėlimo pirmasis Chicagoje pasirodęs numeris gerokai pavėluotas—jis išėjo už 1982 metų pirmąjį pusmetį (per metus išeina du numeriai). Dabar rengiamas 1982 m. antrojo pusmečio numeris, o iki šių metų vidurio turėtų išeiti ir pirmasis 1983-ųjų m. numeris.

Žurnalą leidžia Lietuvių Vargoninkų-Muzikų Sąjunga, o redaguoja redakcinė komisija (pirm. A. Giedraitis).

Laidoje daug rašoma apie New

Yorko apylinkėse gyvenusią ir netaip seniai mirusią dainininkę Ireną Stankūnaite-Silvą. (Gausiai iliustruotą straipsnį paruošė Juozas Kreivėnas). Be to, rašoma apie muz. prel. T. Bražį. F. Strolia duoda Chicagos Jaunimo Centro muzikinės veiklos apžvalgą. Taip pat telpa Lietuvos muzikinio gyvenimo apžvalga, o, be to, yra ir kronikinio pobūdžio žinių. Yra 7 puslapiai gaidų.

Žurnalas turi labai mažai (apie 100) prenumeratorių. Šio numerio išspausdinta 300 egz., kuriuos bandoma plačiau paskleisti.

Kun. Saulaitis—naujas jėzuitų provincijolas

Nuo 1983 m. sausio 1 d. lietuvių jėzuitų išeivijoje vadovybė pavesta kun. Antanui Saulaičiui, kuris į Chicago atvyko iš Brazilijos 1977 m. ir buvo Jaunimo centro vedėju 1977-1980.

Buvęs provincijolas kun. Leonas Zarembo po šešerių metų Chicagoje sausio viduryje sugrįžo į Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapiją Clevelande, kur 1974-1977 m. buvo klebono kun. Gedimino Kijausko bendradarbiu. Prieš tai apaštalavo Čilėje, Chicagoje, Urugvajuje, Brazilijoje ir Kanadoje.

Kun. Jonas Kidykas, buvęs pirmuoju lietuvių jėzuitų vyresniuoju Amerikoje po II pasaulinio karo,

1963-1974 dirbęs Brazilijoje, nuo 1974 parapijos vikaras Clevelande, sausio 22 d. atskrido į Chicago talkinti kun. Saulaičiui.

Naujasis vyresnysis gruodžio 16 dienų praleido Europoje, tardamas jėzuitų centre Romoje, aplankydamas saviškius Romoje ir abu lietuvius jėzuitus naujokus Vakarų Vokietijoje.

Susitikimas su naujuoju provincijolu—kun. K. Saulaičiu įvyko sausio 28 d. Chicagos Jaunimo Centro kavinėje. Čia programą pravedė V. Vakarytė, kuri plačiau apibūdino apie kun. Saulaitį. Kalbėjo ir pats kun. Saulaitis. Jis savo žodyje vartojo nemaža humoro.

Lietuvių Fondo suvažiavimas

Lietuvių Fondo suvažiavimas įvyks Jaunimo centre, 5620 S. Clearmont Ave., Chicagoje (60636) balandžio 9 d., šeštadienį. (Tel. (312) 778-7500.

Plačioje darbotvarkėje bus apžvelgta visa Fondo veikla bei aptartos įvairios problemos.

Jau dabar aišku, kad 1982 metai, praėję Fondo veiklos 20 metų sukakties ženkle, buvo sėkmingi ir pasiekta net kai kurių rekordų.

Fondo šeima pernai padidėjo 194 naujais nariais ir pasiekė 5210.

Pagrindinis Fondo kapitalas 1982 m. pabaigoje buvo \$2,377,900. Lietuviškai veiklai padalinta

\$1,028,700. Iš jų 47 proc. atiteko lituanistinio švietimo ir jaunimo veiklai remti, 38 proc.—lietuvių kultūros ugdymui ir 15 proc.—organizacijų veiklai remti.

Tai lietuviškai veiklai remti Fondas tikisi ateityje paskirti dar didesnes sumas, jei tik atsirastų naujų narių ar padidėtų testamentiniai palikimai.

Chicago—Kezys knygą su juoda balta foto nuotraukomis, išleistą Loyola universiteto, palankiai paminėjo Chicago Tribune Book World vasario 6 d.

Fotografo A. Kezio foto paroda buvo atidaryta vasario 16 d.

LIETUVOS VALSTYBINĖS KONSERVATORIJOS 50 METŲ SUKAKTIS



Šiomet Lietuvos konservatorija paminėjo savo gyvavimo 50-ies metų sukaktį. V. Kapočiaus nuotraukoje konservatorijos choras ir simfoninis orkestras [vad. J. Domarkas] 1983 m. pradžioje.

Šiomet vasario mėnesį Valstybinė konservatorija Vilniuje mini savo penkiasdešimties metų gyvavimo sukaktį. Prof. Jurgis Karnavičius, Konservatorijos ilgametis rektorius, išbuves tose pareigose 33 metus, jos pirmosios laidos absolventas, šitaip kalba apie Konservatorijos indėlį į Lietuvos kultūrinį gyvenimą:

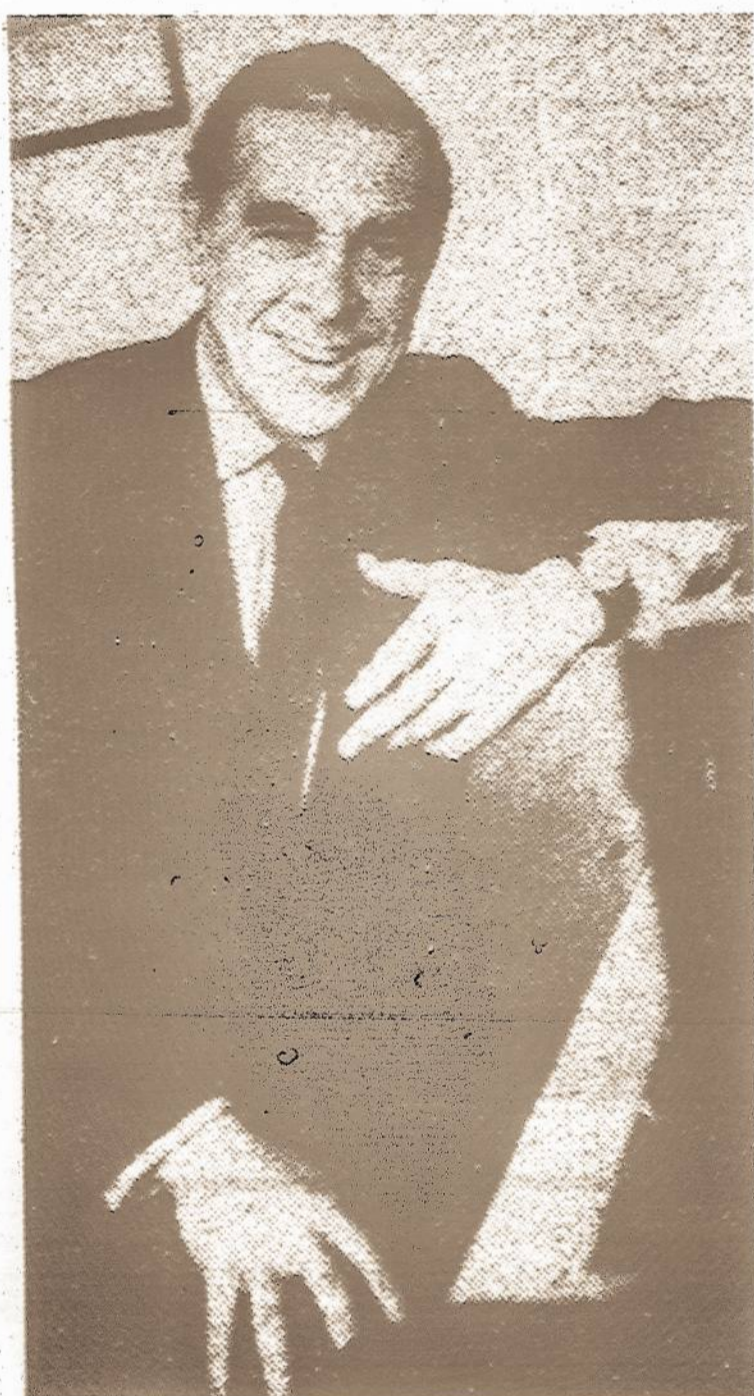
Reikėtų kalbėti jau ne apie indėlį, o apie visą mūsų muzikinį gyvenimą apskritai, kuris dabar priklauso (su nedidelėmis išimtimis) vien nuo mūsų absolventų.

Absoliuti dauguma tiek Konservatorijos pedagogų, tiek Akademinio operos ir baleto teatro, Filharmonijos darbuotojų, Kompozitorių sąjungos narių yra mūsų auklėtiniai. O kur dar vidurinių bei vaikų muzikos mokyklų vadovai bei personalas?

Daugelio mokymc priemonių, vadovėlių, monografijų autoriai yra baigę mūsų Konservatoriją. Įvairių muzikinių festivalių bei švenčių iniciatoriai, meno saviveiklos organizatoriai, beje, ir visi dabartiniai Lietuvos muzikai—TSRS liaudies artistai taip pat yra mūsų Konservatorijos auklėtiniai.

Pastaraisiais metais Konservatorija ieško naujų ir įvairesnių kontaktų su gyvenimu, kuris verda už mokyklos sienų. Esame suorganizuavę muzikos dienų rajonuose bei miestuose, susitikimų su darbininkais, kolūkiečiais. Konservatorijos studentų rengiami koncertai organiškai įaugę į mūsų koncertinio gyvenimo panoramą—jų surengiame per metus daugiau kaip 200. Ir ne tik Konservatorijos salėse, bet daug kur Lietuvoje”.

Kalbėdamas apie Konservatorijos praeitį, rektorius užsimena apie didelę įtaką, kurią jai turėjo Mask-



Jurgis Karnavičius

vos ir Leningrado konservatorijos: “Dar J. Naujalis 1919 m. įsteigtoje muzikos mokykloje Kaune dirbo nemažas būrys muzikų, baigusiu didžiųjų Rusijos centrų konservatorijas. Aš pats mokiausi pas pianistę L. Dauguvietę, baigusią Peterburgo konservatoriją. Šioje Konservatorijoje mokėsi ir mano tėvas kompozitorius Jurgis Karnavičius, taip pat ir J. Tallat Kelpša, J. Zilevičius, J. Gruodis, E. Laumenskienė, N. Martinonis ir vėliau atvykęs pianistas V. Ružickis—Maskvos konservatorijos auklėtiniai. Šiais pedagogais rėmėsi mūsų Konservatorija pirmaisiais savo darbo metais ir dešimtmečiais.

Maskvos P. Čaikovskio konservatorija daug padėjo mums pirmaisiais pokario metais.

1949 metų rudenį Vilniaus ir Kauno konservatorijos buvo sujungtos į vieną LTSR valstybinę konservatoriją, kurioje susitelkė ir visi stipriausieji mūsų vietiniai pedagogai: Kipras Petrauskas, Aleksandra Staškevičiūtė, Antanas So-deika, Konstantinas Galkauskas, Jonas Bendorius, Balys Dvarionas, Stasys Vainiūnas, Jonas Švedas, Antanas Račiūnas, Konradas Kavėckas, Antanas Budriūnas, Povilas Berkavičius ir kiti. Pakilo mokslo lygis. Šiandien mes tą akivaizdžiai matome.

Tvirčiau atsistoję ant kojų ir rūpindamiesi ateitimi, mes stengėmės kuo didesnę būrį gabiausio mūsų jaunimo pasiūsti studijuoti Maskvos konservatorijon—vienus išleisdami į ją po kelių metų mokymosi mūsų Konservatorijoje, kitus—tiesiai iš muzikos mokyklų. Šeštojo dešimtmečio pradžioje “lietuvių kolonija” Maskvos konservatorijoje buvo keliskart gausesnė negu mūsų kaimynų. Šią tradiciją tęsiame ir šiandien. Dabar vis dažniau LTSR valstybinės konservatorijos absolventai sėkmingai įstoja į aspirantūrą arba į asistentūrą—stažuotę Maskvos ir Leningrado konservatorijose.

Ir daugelis Konservatorijos pedagogų savo kvalifikaciją kėlė arba kelia Maskvos bei Leningrado konservatorijose”.

Pasirengimas minėjimui

Neseniai Konservatorijai, vienai iš nedaugelio aukštųjų muzikos mokyklų Tarybų Sąjungoje, suteikta pirmoji kategorija.

Didelis pakilimas prasidėjo artėjant Konservatorijos 50-mečiui. Jau įvyko keletas renginių, skirtų šiai sukakčiai: mokslinės konferen-



Juozas Gruodis

cijos, konkursai katedrose, muzikos dienos Kaune.

Konservatorijos simfoninis ir kamerinis orkestras, mišrus choras ir grupė solistų rengiasi iškilingam šios sukakties minėjimui vasario mėn. LTSR akademiniam operos ir baleto teatre ir Maskvoje, P. Čaikovskio konservatorijoje.

Suintensyvėjo Konservatorijoje mokslinis darbas. Pradėtas J. Čiurlionytės ir J. Gaudrimo disertacijomis jis buvo vaisingai tęsiamas J. Juzeliūno, V. Landsbergio, A. Ambrazo, A. Griciaus, J. Dvariono ir kitų. Akivaizdus jo pripažinimas sąjunginiu mastu—įsteigta Konservatorijoje specializuota kandidatinių disertacijų gynimo taryba.

Naujojoje taryboje disertacijas

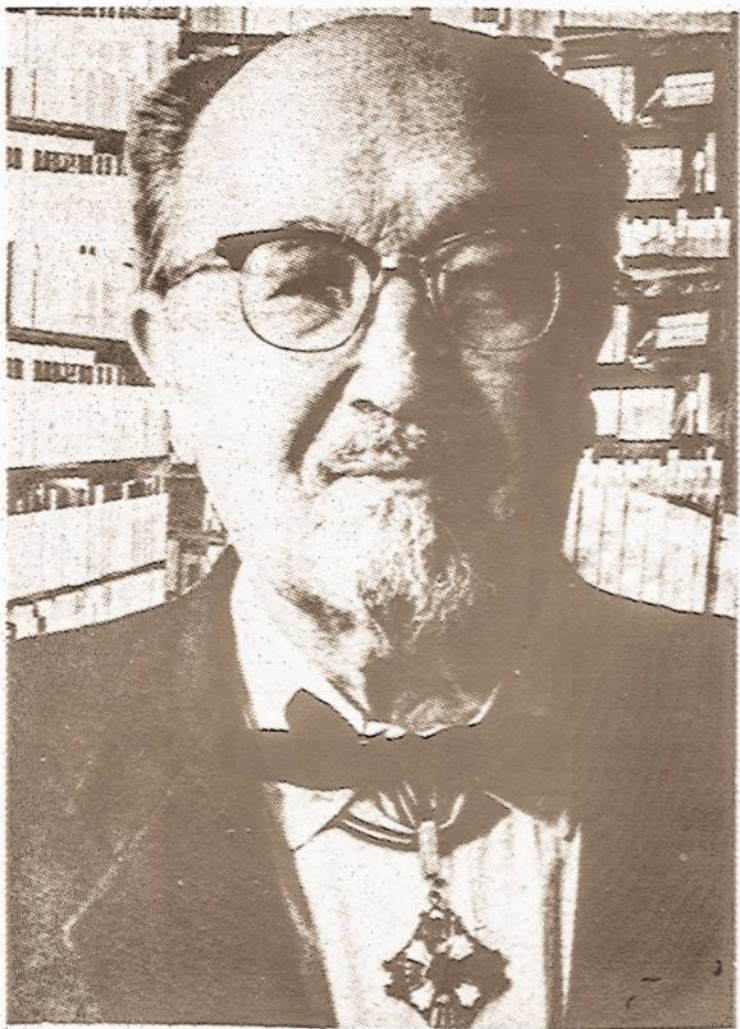
Tęsiamas 7 psl.

Vienybė, 1983 m. kovo 15 d.



Lietuvos TSR konservatorijos auklėtinė Akademinio operos ir baletu teatro solistė, TSRS liaudies artistė Nijolė Ambrazaitytė Musorgskio operoje "Borissas Godunovas". Ji dabar ir pati dėsto konservatorijoje.

KONSERVATORIJA



Juozas Žilevičius

jau apgynė trys lietuvių kolektyvo nariai ir septyni jauni muzikologai iš Leningrado, Baltarusijos ir Latvijos. Dabar prie daktaro disertacijų triūsia V. Landsbergis, A. Ambrazas, A. Gričius, nemažas būrys—prie kandidatinių.

Garbė ir autoritetas

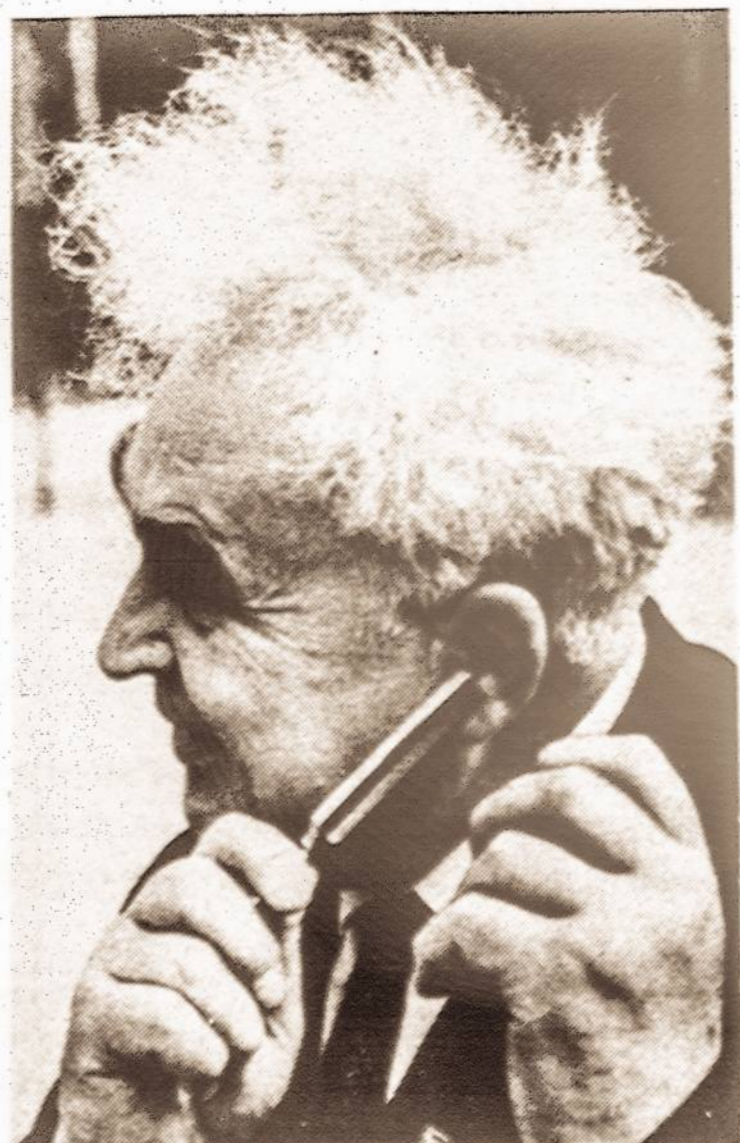
Labai išaugo Konservatorijos pedagogų autoritetas ir sąjunginėje, ir tarptautinėje arenoje. Jie dažni tarptautinių bei sąjunginių konkursų jury nariai, pirmininkauja valstybinių egzaminų komisijoms žymiausiose konservatorijose. Pavyzdžiui, Maskvos konservatorijoje valstybinių egzaminų komisijų pirmininkais yra buvę akad. prof. J. Gaudrimas, prof. dr. J. Juzeliūnas, ne kartą ši misija teko ir pačiam Konservatorijos rektoriui J. Karnavičiui.

Konservatorija gali pasigirti ir savo auklėtiniais laureatais. Gausiausi vokalistai. Tai: V. Daunoras, N. Ambrazaitytė, A. Stasiūnaitė, I. Milkevičiūtė, V. Šiškaitė, V. Prudnikovas, pelnę laurų tarptautiniuose, G. Kaukaitė, R. Maciūtė, Vienybė, 1983 m. kovo 15 d.

A. Markauskas-sąjunginiame rungtyniavime pasiekė pūtikai—V. Gelgotas ir R. Valančius. Lietuvos ir Vilniaus styginiai kvartetai, smuikininkas R. Katilius, altistas P. Radzevičius yra pelnę tarptautinius laurus.

Ilgiausiai—net 48 metus (tiek praėjo nuo S. Vainiūno premijos tarptautiniame konkurse Vienoje 1933 m.) laureatų laukta iš pianistų. Ir štai 1981 m. buvo sėkmingi M. Rubackytei Budapešte ir Konservatorijos rektoriaus sūnui, taip pat Jurgiui, Zvikau mieste, Rytų Vokietijoje.

Sujungus Kauno ir Vilniaus konservatorijas, 1949 m. buvo 241 studentas ir 70 pedagogų. Ilgainiui prisidėjo neakivaizdininkai, pradėjo darbą Aktoriaus meistriškumo katedra, rengianti kadrus dramos teatrams, 1971 m. dar prisidėjo Klaipėdos fakultetai, pakėlę Konservatorijos studentų skaičių iki 2,000 ir daugiau. Pedagogų turima 420. Iš jų 4 mokslų daktarai, 26 profesoriai, 45 menotyras kandidatai.



Konradas Kaveckas

Sondeckio orkestras Vak. Vokietijoje

"Du kartus kelių dienų laikotarpyje Frankfurte V. Vokietijoje buvo galima girdėti Vilniaus Lietuvos kamerinį orkestrą. Dvi skirtingos programos su skirtingais solistais pateikė pilną orkestro vaizdą, kuris 1960 m. dabartinio vedėjo Sauliaus Sondeckio buvo įkurtas ir nuo tada visam pasauly sėkmingai koncertuoja.

Greitai matomos orkestro geros savybės, aukšta grojimo kultūra, tikslus vienas prie kito prisitaikymas. Buvo jaučiama didelė orkestro patirtis koncertuojant, kas ir, beje, niveliuojančiai veikia".

Kad vakaras Frankfurto "Alte Oper" paliko malonų įspūdį, priklauso ir nuo perspektyvinio kūrinių pasirinkimo ir nuo techninių reikalavimų, kurie yra reikalingi Rossinio C DUR Sonatoje, kurią kompozitorius parašė būdamas dvylikos metų".

Tai keletas ištraukų iš straipsnio, rašyto 1983 m. vasario 3 d. dienraštyje Frankfurter Allgemeine Zeitung.

Frankfurter Rundschau dienraštis savo laidoje vasario 4 d. tarp kitko teigia: "Sondeckio kairioji ranka neleidžia grojikams nė vieno taktų pajvairinimui. Šis savaiminių muzikantų traktavimas privedė prie forsuojančios įtampos, ir visos orkestro skambumas gavo šurkštų grubumą. Melodinis diktusas kai kuriose muzikos dalyse buvo daugiau sutrukdytas, negu davė naudą ritiniame aiškume".

Po Vakarų Vokietijos miestus nuo 1983-ųjų m. sausio vidurio iki vasario pradžios Vilniaus kamerinis orkestras keliavo koncertuodamas. Savo įvairia programa jie aptarnavo abonementinius parengimus. Frankfurte orkestras grojo dviejuose skirtingose salėse, kur buvo, kaip laikraščiai rašo, 5,000 klausytojų. Kituose miestuose buvo panašiai.

Man orkestro teko klausytis Frankfurto "Alte Oper" salėje. Prispajinsiu, nesu tokios muzikos mėgėjas, didesnę malonumą sudaro pasiklausyti AC DC ir panašiu

grupių pasirodymus, bet ką žmogus viską bedarai tautiniam solidarumui... Salė buvo pilna, apie 3,000 tos abonementinės publikos. Daugiausia vyresnio amžiaus žmonės, šventiškai apsirengę, moterys su kailiukais...

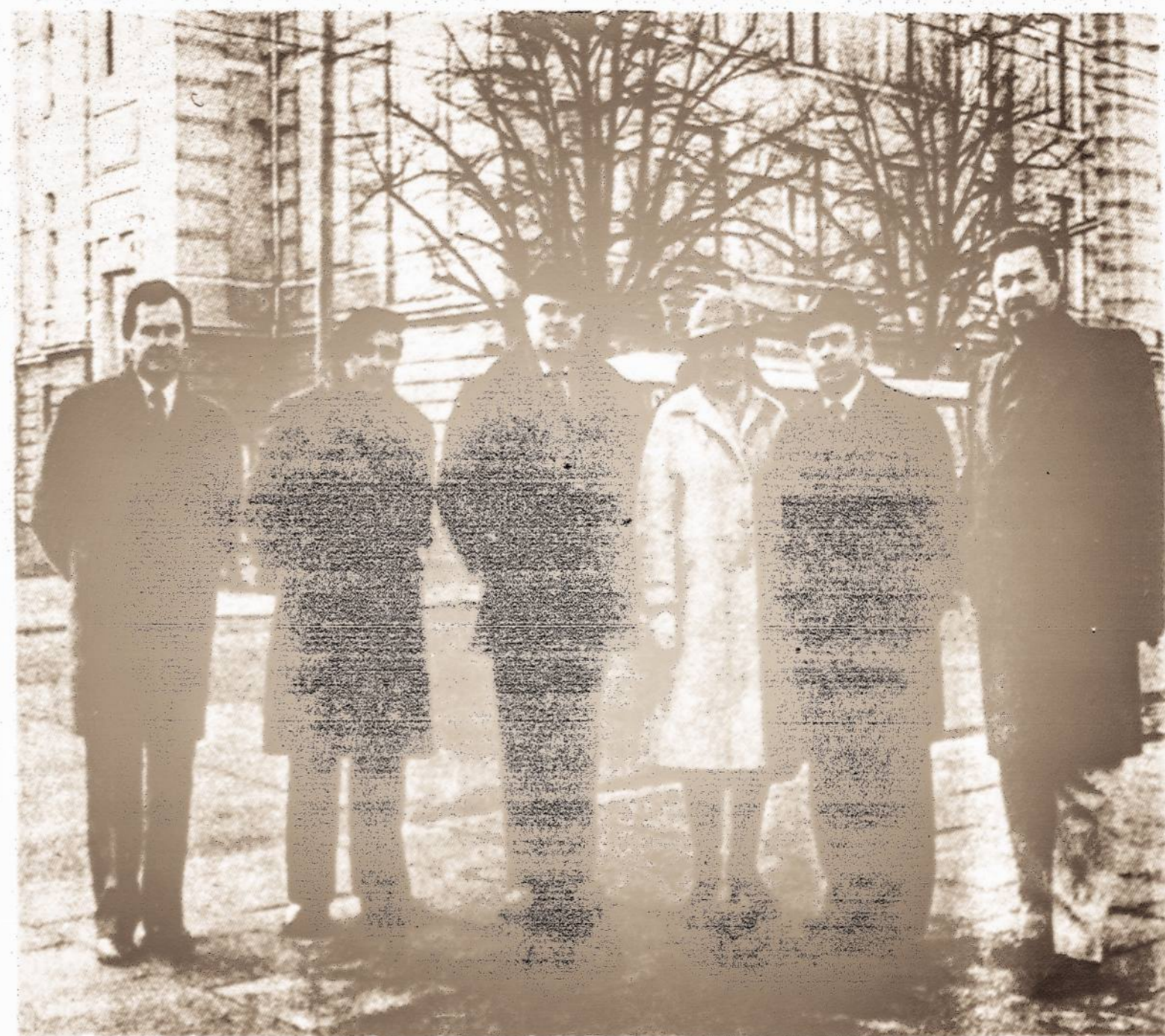
Pasikalbėjimuose žmonės spėjo, iš kur tas "Wilnaer Kammerorchester" atvykęs?... Girdėjosi, kad tai suomiai, lenkai, estai. Buvo aišku ir tokių, kurie žinojo, kad jie iš Lietuvos.

Salėje susitikome ir mes keli Frankfurto lietuviai, buvo atvykusios mokinukės su mokytojais iš artimos Vasario 16-osios gimnazijos (Sondeckis jiems parūpino nemokamus bilietus). Taip pat matėsi vienas senas ir kitas naujas (berods per Izraelį atsiradęs) veikėjas. Ar jie norėjo pasiklausyti muzikos, ar patirti, kas į "komunistų" koncertus eina, neteko sužinoti...

Viena pažįstama lietuvaitė į koncertą atėjo su lape ant kaklo. Gana neįprastas vaizdas. Mat, ji koncerte dalyvauja jau trečią kartą ir žino kaip reikia apsirengti. Lapę ji paveldėjo iš motinos, o motina po karo ją gavo iš BALFo siuntinio iš Amerikos... Taigi, kaip vertinamos BALFo dovanos...

Asmeniškai su muzikantais susitikti neteko, nes jie, man viešint Vilniuje, pareiškė, kad jie vyksią į Vokietiją koncertuoti, o ne tautiečių kontaktuoti... Tai reikia gerbti! Bet kai kurie tautiečiai su jais susitiko ir gilino senas asmenines pažintis.

Tarp kitko, Sondeckio kamerinio orkestro dalyviai tokių jiems pasakojo įvyki. Vieną vakarą į jų prie Frankfurto esantį viešbutį atėjo pagyvenęs tautietis. Jis muzikantus užtiko viešbučio restorane. Ten jis juos pabarė, kad jie tarpusavyje kalbasi rusiškai. To mūsų tautiečio "akiplėšiško" elgesio muzikantai ligi šiol negali suprasti, nes kaip jie gali tarpusavyje kalbėtis lietuviškai, kai jų tarpe, tarp kitų, yra ir lietuvių kalbos nemokas solistas Juri Bašet... Romas Šileris



Vienu ar kitu metu baigę Konservatoriją ir pagarsėję savo muzikinėje profesijoje, jie dabar yra ir jos pedagogai. Iš k. į d.: Eduardas Kaniava, Saulius Sondeckis, Jonas Stasiūnas, Nijolė Ambrazaitytė, Eduardas Balsys ir Virgilijus Noreika.

THE ENGLISH VIENYBĖ

"Ellis Island—The First Experience" Exhibit Opens at Statue of Liberty

"Ellis Island—The First Experience," an exhibit which combines still photography, charcoal drawings and a slide presentation, will be presented March 14 through May 24 at the American Museum of Immigration at the Statue of Liberty.

The Statue of Liberty will be the first stop on a nationwide tour for the exhibit which covers a number of aspects of Ellis Island, including the tracing of the lives of immigrants who entered America through Ellis Island to the present.

Photographs were taken by Ira Yellen of Hartford, Ct. from May through September of 1982 and concentrate on buildings, dormitory and hospital sections and other objects and places that have not been disturbed since Ellis Island was abandoned in 1954.

Color prints of Stoney Duren show how nature and the changing seasons affect the island. Each photograph is titled. The photographs depict, according to Duren, a nature preserve existing in a huge urban environment where a certain harmony exists between nature and architecture.

Rae Robinson, an artist and teacher, drew 10 chalk portraits to illustrate Ellis Island immigrants who settled in Connecticut. The chalks were done from family photographs which were supplied by descendants of immigrants from Sweden, the Ukraine, Syria, Iraq, Poland, Italy, Lithuania, Greece and Germany.

"We hope that the simplistic renderings will remind viewers of their own families and their heritage and move them to seek their family traditions and customs," Ms Robinson notes. Oral written histories accompany each drawing.

In addition to the photographs and drawings, there will be a 22-minute audiovisual presentation entitled "Liberty and Ellis Islands—The First Experience," which presents a historical background on Ellis and Liberty Islands

as they relate to the immigration flow into America from 1892 to 1954.

The exhibit is produced by Mr. Yellen who is a professional photographer. A graduate of the Pratt Institute of Fine Arts, he has had a number of group and one-man exhibits in New York and New England and his photographs have been on exhibit nationally. He is president of First Experience, which produces and markets educational and fine arts projects and presentations.

Ms Robinson was trained at the Art School of Fashion and Design in Hartford and has earned many awards for her work. A native of the Bronx, her involvement with Ellis Island began in the summer of 1982 when she visited Ellis Island and tried to envision what her grandmother felt on arriving and settling in "the new and wonderfully strange country called America."

Mr. Duren is a native of Alabama who has been a professional photographer and teacher for several years, having taught in Colorado and Connecticut.

Admission to the American Museum of Immigration at the Statue of Liberty is free. Ferry service leaves from Manhattan's Battery Park and from Jersey City at regular intervals, seven days a week.



From Inside Contagious Ward of Ellis Island.

OUR ROOTS: LITHUANIAN IN YE KING'S ENGLISH

Probably the first mention of Lithuanian in English literature was in Chaucer's "Canterbury Tales", where the author mentions that the Tales' Knight saw action in Lettowe and Pruce. These are the Middle English terms for Lithuania and Prussia. Obviously, the Knight was a crusader who fought against pagan Prussians and Lithuanians.

But when was the term "Lithuanian" introduced into standard

English? The Oxford English Dictionary cites the obsolete form "Lithuanian" as an adjective and noun. It defines Lithuanian or Lituanian as belonging or relating to Lithuania, its people or language. The oldest literary reference is in Topsell's book "Four-F Beasts" published in London in 1607. On page 414 Topsell writes: "Antonius Schverbergerus, the Lithuanian of Vilna." Volume X of the third edition of Encyclopaedia Bri-

tannica in 1797 explains: "Another division (of Lithuania) is into Lithuania properly so called, and Lithuanian Russia." In Volume XIV of the Penny Cyclopaedia several references are made: "The bulk of the Lithuanian nation remained faithful to their idols . . . In the twelfth century the Lithuanians began to be more known." The Penny Cyclopaedia was published in England in 1839. The English linguist R. Garnett wrote about the Lithuanian language in Volume I of the Proceedings of the Philological Society (1845), for example: "The Lithuanian *merga*, maiden." (page 157). In 1847 Mrs. A. Kerr in her book "History of Servia" noted:

"The plague . . . is considered . . . by the Lithuanians to be a personal being."

A related English noun and adjective is the word Lithuanic. It specifically referred to the Lithuanian or Baltic language group. In 1841 Latham first used the term in his study "The English Language". On page 3 the philologist Latham wrote: "The Livonian . . . the Old Prussian, the Lithuanian of Lithuania constitute the Lithuanic stock."

Algirdas Budreckis

Vienybe, March 15, 1983



DARIUS AND GIRĖNAS COMMEMORATIVE CALENDAR

14" wide by 22" deep
suitable for framing

\$5.00

Please forward your check or money order with your name, full address and zip code. Calendars may be ordered too as gifts for relatives, friends or organizations. Please enclose the recipient's name, address and zip code.

Calendars may be ordered from:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, MA 02168

Or by phoning: (617)-969-1190 or 965-8080

MOTERYS

Danutė Skukauskaitė, Kun. P. Ažubalio Vardo Stipendijų Fondo stipendininkė, studijuoja Carletono universitete Ottawoje žurnalistiką, R. Europos istoriją ir bendradarbiauja studentų savaitraštyje *The Charlatan*. 1982 m. rugsėjo 23 d. laidoje buvo išspausdinta jos parašyta ilga recenzija apie Avraham Shifrin knygą "The First Guidebook to Prisons and Concentration Camps in the Soviet Union".

Žurnalistė Betty Zvyatkauskas (Žyvatkauskaitė) reguliariai rašo straipsnius iš turizmo srities dienraštyje *The Globe a. Mail*. 1983.1.29 laidoje buvo išspausdinti net trys jos straipsniai.

Dail. Aleksandra Kašubienė, new-yorkietė, yra tarp dešimties naujų narių, pereitaisiais metais išrinktų į Lituanistikos Institutą. Dabar Institutas turi 133 tikruosius ir keturis garbės narius.

Helen Matulionis, iš Maspetho, buvo paminėta *Daily News* sausio 30 d. laidoje ryšium su aprašymu, kaip pagaminti lietuvišką kugelį. Rašinys atspausdintas virimo skyriuje.

Aušrelė Liulevičienė, dabartinė Draugo kultūrinio priedo redaktorė, kalbėjo Šviesos-Santaros su rengtoje vakaronėje Jaunimo Centro kavinėje vasario 4 d. Jos paskaitos tema buvo neeilinė: "Istorija ir mitas: religinės implikacijos trijuose dabartinės Lietuvos romanuose".

Aurelija Balašaitienė iš Clevelando buvo atvykusi dalyvauti Kultūros židinyje Brooklyne LMK Federacijos New Yorko klubo surengtame jos knygos "Susitikimas pamary" pristatyme. Parengimas įvyko kovo 12 d., šeštadienį. Po knygos pristatymo buvo kavutė. Dalyviai įsigijo rašytojos knygą ir gavo autografa.

Sigutė Mikrutienė iš Lake Bluff, Ill., pasipuošusi tautiniais drabužiais, domino Lake Forest pradinės mokyklos mokinius informacija apie Lietuvą, jos kalbą bei dabartinę padėtį. Ji mokiniams parūpino lietuviškas spalvojimo knygeles, išmokė keletą lietuviškų sakinių ir pravedė mokinių kalėdinį projektą—dovaną tėvams, išmokydama juos padaryti bent po vieną šiaudiniuką. Tai buvo savaitę laiko trukusi programa.



Advokatė Zuzana Šalnienė-Shallna

Pagerbė advokatę Zuzaną Šalnienę

Boston Business and Professional Women's Club Inc. sausio 29 d. Meridien viešbutyje paminėjo savo 50 metų įsikūrimo sukaktį. Ta proga pagerbė ir buvusias pirmininkes, kurių vienintelė likusi gyva iš senesniųjų beliko advokatė Zuzana Šalnienė-Shallna, organizacijai pirmininkavusi nuo 1937 iki 1939 m. Kai ižengė į salę, buvo pagerbta atsistojimu ir ovacijomis.

Bankete lietuvių dalyvavo: Marija Ensins, Ingrida Ensins, Linda Gendrolius ir Irena (Tumavičiūtė) Mickūnas, kuri mums šią žinią pranešė.

Zuzana Šalnienė gimusi Baltakiuose, Tauragės apskr. 1900 m. Tėvų jaunutė atvežta į Ameriką. Baigė Worcester, Mass. vidurinę mokyklą o 1918 m. pabaigė paruošiamąją Berkeley mokyklą Bostone. Tais pačiais metais įstojo į Bostono universiteto teisių fakultetą.

Baigusi universitetą ir išlaikiusi valstybinius egzaminus, ji gavo teisę praktikuoti advokatūrą Massachusetts valstijoje. Tai buvo pirmoji lietuviška advokatė Amerikoje!

1921 m. ištekėjo už adv. Antano O. Šalnos. Juodu Bostone atidarė bendrą kabinetą. 1927 m. adv. A. O. Šalna buvo paskirtas Lietuvos garbės konsulu Bostone.

Adv. Šalnienė ne tik vertėsi privačia advokatūros praktika, bet buvo valstijos administracijos kviečiama ir specialiams uždaviniams. 1940 m. ji buvo gubernatoriaus paskirta į Massachusetts juridinę apeliacijos tarybą bedarbių reikalams, o 1961 m. ėjo pareigas šios valstijos įstatymus leidžiančios įstaigos patarėjų taryboje.

Šalnienė dalyvavo JAV profesinėse organizacijose, moterų sąjūdyje, skaitė paskaitas, kovojo dėl moterų teisių. 1950–51 m. ji ste-

bėtojos teisėmis atstovavo Profesionalių Moterų federacijai Jungtinėse Tautose, o vėliau dirbo kaip patarėja. Savo aktyvios veiklos paminėta istorikų draugijos išleistoje "Massachusetts istorijoje", "Who's Who of American Women", "Who's Who in the East", "Lietuvių enciklopedijoje" ir "Encyclopedia Lituanica".

Dr. Z. Šalnienė nuo pat studavimo laikų intensyviai dalyvavo ir JAV lietuvių veikloje: dainavo choruose, dėstė lietuvių kalbą vasarinėje lietuvių mokykloje, jungėsi į įvairius lietuvių kultūrinius renginius. Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai buvo veikli SLA Centro komisijos įstatams formuoti nare, skaitė paskaitas lietuvių moterų organizacijose, informavo spaudą apie Lietuvą pirmojo ir antrojo pasaulinio karo metu.

Mirus jos vyrui, dr. Šalnienė buvo paskirta Lietuvos garbės konsule Bostone.

R. SOLIŪNAITĖ IR SPINDULYS

Rasa Šoliūnaitė iš Lemont, Ill. vadovauja tautinių šokių grupei, pasivadinusiai Spindulys. Šios grupės šokėjų daugumą sudaro Lemonto gyventojai, tačiau yra šokėjų ir iš kitų Chicagos priemiesčių. Praėjusių metų pabaigoje grupė pasirodė tarptautiniame festivalyje Milwaukee, Wis. Vasario 5 d. Jaunimo centre grupė buvo surengusi metinį balių. Programą atliko jos šokėjai. Vasario 20 d. Spindulys atliko meninę programą Nepriklausomybės šventės minėjime Jaunimo Centre, kurį surengė Lietuvių Bendruomenė.

Dail. R. Ingelevičienės paveikslų paroda, kuri buvo numatyta Kultūros židinyje kovo 26-27 dienomis, nukelta į gegužės 7-8 d.

BALTIC DELIGHTS 1983

VISIT LITHUANIA—MAY, JUNE, JULY, AUGUST

Departures from New York, Montreal, Los Angeles and Seattle on Finnair wide body jets. Fly directly to Helsinki. Travel to Tallinn by ship and on to Riga by bus. Fly to Vilnius from Riga and fly from Vilnius to Tallinn.

MINI TOURS 10 NIGHTS/11 DAYS—5 NIGHTS VILNIUS,
2 NIGHTS RIGA
2 NIGHTS HELSINKI

From New York and Montreal tour rates \$1353.00—\$1561.00
Seattle \$1487.00—\$1692.00
From Los Angeles \$1628.00—\$1797.00

MAXI TOURS 14 NIGHTS/15 DAYS—5 NIGHTS VILNIUS,
2 NIGHTS RIGA,
3 NIGHTS TALLINN,
3 NIGHTS HELSINKI

From New York and Montreal tour rate \$1515.00—\$1723.00
Seattle \$1649.00—\$1854.00
From Los Angeles \$1790.00—\$1959.00

Tour includes *** all meals; transfers; taxes; First Class accommodations in Helsinki, Riga, Tallinn and Vilnius; daily sightseeing programs in the Baltics, [optional program in Helsinki]; excursions to Kaunas and Trakai. Land rates based on sharing twin accommodations, air rates on Group 10 Apex air fares in effect January 1, 1983.

EARLY BIRD DISCOUNTS FOR RESERVATIONS
DEPOSITED BEFORE MARCH 30

 **FINNAIR**
Simple elegance...
by Finnish design

FOR INFORMATION CONTACT STEPHANIE HORTON

 **UNION TOURS, INC.**
6 East 36th Street, New York, N.Y. 10016
Tel. (212) 683-9500



SPORTAS

Edvardas Šulaitis

CHICAGOS LITUANICOS FUTBOLU KLUBE

Sausio 30 d. įvyko bene didžiausias S. Amerikoje lietuvių sporto klubo. LFK Lituanicos narių susirinkimas. Jame išrinkta nauja valdyba, nors dalis jos narių liko tie patys.

Atsisakius 6 metus klubo priekyje išbuvusiam Gediminui Bielskui, jo pareigas prisiėmė Bruno Trapiakas. Jis susirinkusiems patvirtinti pristatė tokios sudėties valdybą: J. Kaunas—vicepirm., Vida Zinkutė—sekr., Pijus Stončius—finansų tvarkytojas ir atstovas Lygoje, A. Viktora—padejėjas, inž. G. Bielskus ir Jonas Putna—jaunių koordinatoriai, J. Juška ir Juozas Vareika—informacijos ir visuomeninių reikalų tvarkytojai, G. Grabys ir Rūta Putnaitė—narių verbavimas, Robertas Balčiūnas—specialiems renginiams, Feliksas Lukauskas—atstovo lygoje pavaduotojas ir R. Jenigas—valdybos narys.

Buvo pranešta, kad klubo komandos iš "National Soccer" lygos pereina į naują "Metropolitan" lygą. Todėl futbolininkams reikės pradėti žaisti nuo žemiausios grupės. Viso pirmenybėse dalyvaus 8 komandos.

Šiuo metu vyrų futbolo komanda žaidžia salės futbolo pirmenybėje. Rungtyniauja kiekvieną sekmadienį Villa Park, Ill. Po 5 rungtynių turima 1 laimėjimas, 2 lygiosios ir tiek pat pralaimėjimų. Pralaimėta tik vieno taško skirtumu—prieš

Vikings 2-3, o Green-White 3-4. Atrodo, kad Lituanica persekioja nesėkmė.

AUSTRALIEČIAI ATVYKS Į TORONTĄ

Australijos lietuviai sportininkai, kurie dalyvaus Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse Chicagoje, yra pakviesti atvykti pasportuoti ir Toronte. Tuo reikalu yra sudarytas komitetas, į kurį išrinkti: pirmininku—Jonas Gustainis; sekretoriumi—Rimas Sonda; išdininku—Pranas Berneckas; korespondentu—Sigitas Krašauskas.

TORONTO AUŠROS ŽINIOS

Sausio 6 d. Etobicoke Recreations lygoje Vincent Massey gimnazijos patalpose Aušros vyrų krepšinio komanda pralaimėjo pirmaujančiai lygos komandai 101:96 (47:48).

Sausio 22 d. Prisikėlimo parapijos salėje įvyko Metropolitan Basketball Association krepšinio pirmenybių rungtynės tarp Aušros ir armėnų jaunių A komandų. Aušros jaunieji rungtynes lengvai laimėjo rezultatu 121:49 (60:30).

Sausio 25 Etobicoke Recreations League pirmenybėse Vincent Massey gimnazijos patalpose Aušros vyrai laimėjo prieš Branmiller krepšinio komandą 101:78 (48:41). Aušros vyrų komandoje žaidė ir taškus pelnė: S. Žulys 29, R. Kaknevičius 36, A. Valickas 7, K. Bartusevičius 6, E. Norkus 12, V. Dementavičius 1, C. Džiubas 4 ir kt.



Arvydas Sabonis [baltais marškinėliais] vienas geriausių Kauno Žalgirio taškų medžiotojų, žaidžia Tarybų Sąjungos pirmenybėse. Šis krepšininkas labai pasižymėjo ir rungtynėse Amerikoje praėjusių metų lapkričio mėnesį.

V. Kapočiaus nuotr.

PRASIDĖJO II PASAULIO LIETUVIŲ ŽAIDYNĖS

Pasaulis lietuvių sporto žaidynių žiemos sporto pirmoji dalis pradėta vasario 5-6 dienomis Holiday Valley vietovėje įvykusiomis slidžių varžybose.

Antroji žiemos žaidynių dalis vyks Toronte ledo ritulio varžybose. Joms užsiregistravo 4 komandos, o penktoji jau organizuojasi Chicagoje. Norintieji žaisti ir atstovauti Chicagai, privalo nedelsiant kreiptis į Viktorą Sekmaką, telef. 312-991-9405.

OPEROS SOLISTO RIČARDO DAUNORO NAUJA PLOKŠTELĖ

1983 m. sausio mėnesį pasirodė R. Daunoro naujausia ilgo grojimo plokštelė, kuri vadinasi "Kur bakūžė samanota". Vienoje pusėje solistas dainuoja lietuvių liaudies dainas, harmonizuotas lietuvių kompozitorių, pritariant fortepionu ir kai kurias dainas fleita. Antroje pusėje jis dainuoja įvairias operų arijas. Viršelis gražus, spalvotas, atitinka plokštelės pavadinimo žodžius. Forte-pionu jam akomponuoja jaunąs Krefeldo Operos dirigentas Thomas Gribow.

Ričardas Daunoras gimė Lietuvoje, Žagarėje. Vilniuje jis baigė Valstybinę Konservatoriją, kaip operos dainininkas ir dainavimo dėstytojas. Lietuvoje dirbo solistu Vilniaus ir Kauno operose.

1976 m. būdamas koncertinėje kelionėje po Prancūziją, R. Daunoras pasiprašė politinio prieglobsčio Paryžiuje. Pasilikęs Vakaruose, 1977 m. dainavo Briuselio karališkajame Operos teatre, po to studijavo toliau dainavimą Stuttgarto Aukštojoje muzikos mokykloje pas pasaulinio garso tenorą Sandor Konya. Baigęs šią mokyklą, tuoj sudarė sutartį su dvejais Moenchengladbach ir Krefeldo operos ir baletu teatrais ir jau 3-čius metus sėkmingai dainuoja šiuose teatruose. Per tą laiką R. Daunoras jau paruošė 18 rolių ir sudainavo jau daugiau kaip 150 spektaklių. Nuo 1982 m. rudens jis buvo pakviestas į Krefeldo muzikos mokyklą dėstyti dainavimą, ruošti būsimus operos dainininkus.

Pasilikęs Vakaruose, R. Daunoras yra sėkmingai koncertavęs: Amerikoje, Kanadoje, Australijoje, ir beveik visoje Europoje.

Sparčiai auganti milijoninė

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams.

- KASA už paprastas taupymo sąskaitas moka **9%**
- Už IRA pensijų indėlius KASA šiuo metu moka **13%**
- Už didelius ir mažus sertifikatus KASA moka kiek galima aukščiausius procentus.
- Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas.

—KIEKVIENO ASMENS INDELIAI KASOJE
APDRAUSTI IKI 100,000 DOL.—

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vak.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Telefonas: [212] 441-6799

KASA kviečia visus jungtis į lietuvišką taupymo įstaigą.

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

DR. DONATAS ALEKSANDRAVIČIUS, VEDĖJAS



Metro Dental Service, P. C.

116-06 MYRTLE AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: [212] 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

SILVER BELL BAKING CO.



A. Radziūnas, savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona, pyragai vedybiniais ir kitokiems pokyliams.

Tel. 779-5156

43-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N. Y. 11368

AUKOS VIENYBEI

Šie mūsų skaitytojai, atnaujindami prenumeratą, kartu prisiuntė aukas laikraščiu paremti:

J. Liubinskas, Elizabeth, N. J.	\$25.00
V. R. Plukas, Santa Monica, CA	5.00
B. Vaškelis, Easton, Pa.	10.00
N. N. Dearborn, MI	30.00
N. Shumbrey, Bayside, N. Y.	5.00
Z. Bacevičius, Woodhaven, N. Y.	2.00
J. Vilpišauskas, Brooklyn, N. Y.	10.00
J. Šaučiūnas, Kingston, Pa.	5.00
E. Porus, Scranton, Pa.	5.00
V. Audėnas, Union, N. J.	10.00
Ona Pocius, Watchung, N. J.	20.00
J. Pačėsa, Cresskill, N. J.	10.00
V. Gasiūnas, Brooklyn, N. Y.	10.00
P. Tamulis, Ventnor, N. J.	5.00
A. Mačionis, St. Petersburg Beach, Florida	10.00
F. Motuzas, Detroit, Mi.	50.00
E. Vasyliūnienė, Somerville, Mass.	25.00
L. Ramančionienė, Woodhaven, N. Y.	10.00
Claudius Luth, San Pierre, IN	5.00
K. Petrikienė, Elks Park, N. Y.	5.00
P. Siugždinis, Edmonton, Canada	5.00
A. Tamošaitis, Kingston, Ont.	15.00
K. Graudienė, Milltown, N. J.	2.00
J. Garliauskas, Tillsonburg, Ont.	10.00
V. Vasikauskas, Richmond Hill, N. Y.	10.00
Stacia Wain, Great Neck, N. Y.	50.00
J. ir E. Atkochaitis, Richmond Hill, N. Y.	15.00
Jer. Landsbergis, Richmond Hill, N. Y.	5.00
A. J. Revukas, Cranford, N. J.	15.00
J. Keraminas, Rockford, Illinois	40.00
E. Meilus, Shrewsbury, Mass.	10.00
J. Kučinskis, Miami Beach, Florida	5.00
J. Bastys, Croton on Hudson, N. Y.	10.00
Wm. Urbonas, E. Linthicum, Maryland	10.00
S. Aušrota, Sun City, Cal.	7.00
Gražina Kenter, Danbury, Conn.	10.00
M. Antanis, Woodside, N. Y.	10.00
J. Kapačinskis, Chicago, Ill.	10.00
V. Dapšis, Glendale, Cal.	5.00
M. Žemgulys, Hartford, Conn.	15.00
Helen Johnson, Richmond Hill, N. Y.	15.00
A. J. Radzevich, Amsterdam, N. Y.	10.00
Margarita Bartkus, Shirley, Mass.	5.00
V. Bakšys, Dorchester, Mass.	5.00
G. Kudirka, Linden, N. J.	2.00
A. Vebelūnas, Richmond Hill, N. Y.	5.00
Steven Markus, Manhattan Beach, Cal.	5.00
A. J. Tomkus, Meriden, Conn.	5.00
Ona Paukštys, Elizabeth, N. J.	10.00
J. Grigaliūnas, San Diego, Cal.	5.00
B. Narbutas, Vista, Cal.	10.00
N. Karasa, Denville, N. J.	5.00

Visiems aukotojams, parėmusiems Vienybę, kad sulauktų šimtmetinės sukakties, nuoširdžiausiai dėkojame. Leidėjai

Vytautas Beleckas ir sūnus Jonas, sav. Winter Garden svetainės, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos raišės lietuviškas maistas prieinama kaina.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos
ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

PILDOMI MIESTO, VALSTYBĖS IR FEDERALINĖS
VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREIŠKIMAI.

Geriausias patarnavimas

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y. 11418
Telefonas: Virginia 6-1800

Vienybė, 1983 m. kovo 15 d.



Beatrice Minetiėnė, kaip mums tik dabar pranešė jos marti Gloria, mirė 1982 m. spalio 12 d., Mercy ligoninėje, Rockville Centre, N. Y. Mirė nuo širdies priepuolio. Palaidota Šv. Jono kapinėse, Middle Village, N. Y.

B. Minetiėnė buvo gimusi Lietuvoje 1900 m. vasario mėn. Buvo ištekejusi už Bruno Minetos (miręs 1963 m.), daugelį metų buvo "Bruno's Bar and Grill" savininkai, S. 10th St., Brooklyne. Minetai buvo Vienybės leidėjų korporacijos stambūs šerinkai. Turėjo vienturtį sūnų foto mėgėją, kuris mirė 1957 m., giliame nuliūdime palikdamas tėvus, žmoną Gloria ir du sūnus—Andrew ir Thomas.

Beatrice Minetiėnė iki pat mirties buvo uoli Vienybės skaitytoja ir rėmėja. Likusiems gili užuojauta.

Pajauta Tallat-Kelpšienė-Klupšaitė, gyvenusi Paterson, N. J., sunkiai sirgusi, mirė vasario 19 d. Palaidota vasario 23 d. Putnamo seselių vienuolyno kapinėse. Liko vyras Tadas Tallat-Kelpša, dukra Vida Matusaitienė, motina Eugenija Klupšienė, gyvenanti Putnam, Ct.

Ivairios žinios

Australijos lietuviai sportininkai, vykdami į Pasaulio Lietuvių Dienas Chicagoje, New Yorke lankysis birželio 7-9 dienomis ir susitiks su newyorkiečiais sportininkais.

New Yorko sportininkai treniruosiasi Kultūros židinio salėje antradienio, trečiadienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 7:30 val. Tomis dienomis į sportinę veiklą gali įsijungti ir norintis sportuoti jaunimas.

Muzikas Aloyzas Jurgutis iš Chicago persikėlė nuolatiniam gyvenimui ir darbui į Los Angeles, Cal. Jo adresas: Aloyzas Jurgutis, 2900 Griffith Park Blvd., Los Angeles, Cal. 90027. Tel. 1-213-661-9387.

Stefan Karbonski, Europos Pavergtųjų Tautų Seimo pirmininkas ir Feliks Gadowski, to Seimo generalinis sekretorius, Lietuvos nepriklausomybės šventės proga atsiuntė lietuviams sveikinimą. Dr. Broniui Nemickui, kuris yra Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas tame Seime, rašytame laiške jiedu reiškia viltį, kad Lietuva ir vėl bus laisva.

1982 metų Radijo premijos jury komisiją L. B. Kultūros taryba sudarė Washington, D. C. Į ją sutiko įeiti: Vladas Butėnas, pirmininkas, 2902 Porter NW, Apt. 53, Washington, D. C. 20008. Nariai: Gražina Blekaitienė ir Jonas Vaitkus.

Apie premijos sąlygas Jungtinių Valstybių lietuviškųjų radijo programų vedėjai bus painformuoti laiškais.

WALSH & CASSESE

FUNERAL HOME, INC.

104-38 JAMAICA AVENUE

RICHMOND HILL, N. Y. 11418

212-849-2775

212-843-4620

OUR CHAPELS CAN ACCOMMODATE 200 PERSONS.

PARKING ON PREMISES.

J. MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MODERNI, VĖSINAMA KOPLYČIA

A. J. BALTON-BALTRŪNAS
LICENSED MANAGER AND NOTARY PUBLIC

660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211

Tel. STagg 2-5043

Juozas Kavaliauskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Licensed Pennsylvania and New Jersey

1601 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas DEwey 4-5136

VIENYBĖ

Antanas Tamošaitis iš Kanados buvo atvykęs ir kovo 13 d. Kultūros židinyje dalyvavo savo naujausios knygos "Lithuanian Easter Eggs" pristatyme. Jis kalbėjo apie savo kūrybinį darbą ir konkrečiai apie lietuviškus margučius. Po to buvo parodytas filmas iš dailininkų Tamošaičių sodybos, kur jie abudu kuria lietuvišką tautodailę. Knygos pristatymą rengė Lietuvių Tautodailės Instituto New Yorko skyrius. Plačiau bus kitoje Vienybės laidoje.

Stasys Santvaras, poetas ir dramaturgas, atvyksta į Brooklyną dalyvauti dail. Česlovo Janušo sukurtinėje parodoje. Per jos atidarymą kovo 19 d., šeštadienį, jis kalbės apie sukurtininką ir jo kūrybą.

Algirdas Landsbergis, iš New Yorko apylinkės, dalyvaus II-ųjų Pasaulio Lietuvių Dienų Čičagoje vykstančiame literatūros vakare, kartu su Bernardu Brazdžioniu, Kaziu Bradūnu ir Birute Pūkelevičiute. Tas vakaras įvyks birželio 25 d.

Aušros Vartų bažnyčioje kovo 6, švenčiant šv. Kazimiero šventę, solistas Liudas Stukas atliko M. Razgaičio sukomponuotą giesmę į šv. Kazimierą. Mečys Razgaitis pagiedojo iš Dubois oratorijos Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai—Mano Dieve, kodėl tu mane palikai.

Arūnas Shiultė, JAV karo aviacijos kapitonas, pakeltas į majoro laipsnį. Newyorkietis maj. A. Shiultė yra baigęs Queens kolegiją, taip pat karo aviacijos mokyklą, šiuo metu, eidamas atsakingas pareigas kariuomenėje, baigia įsigyti magistro laipsnį biznio administracijoje.

Maj. A. Shiultė ir jo žmona Rasa Sodaitytė-Sultienė, taip pat newyorkietė, paskutinius trejus metus praleido tarnyboje Ispanijoje, o dabartiniu laiku perkeltas aukštesnėm pareigom Vakarų Vokietijoje.



Gintė Damušytė lankėsi Rochester, N. Y., su paskaita ir skaidrėmis. Iš k.: kleb. Tėvas Justinas Vaškys, G. Damušytė ir A. Alksnāytė.

Nuotr. S. Ilgūno

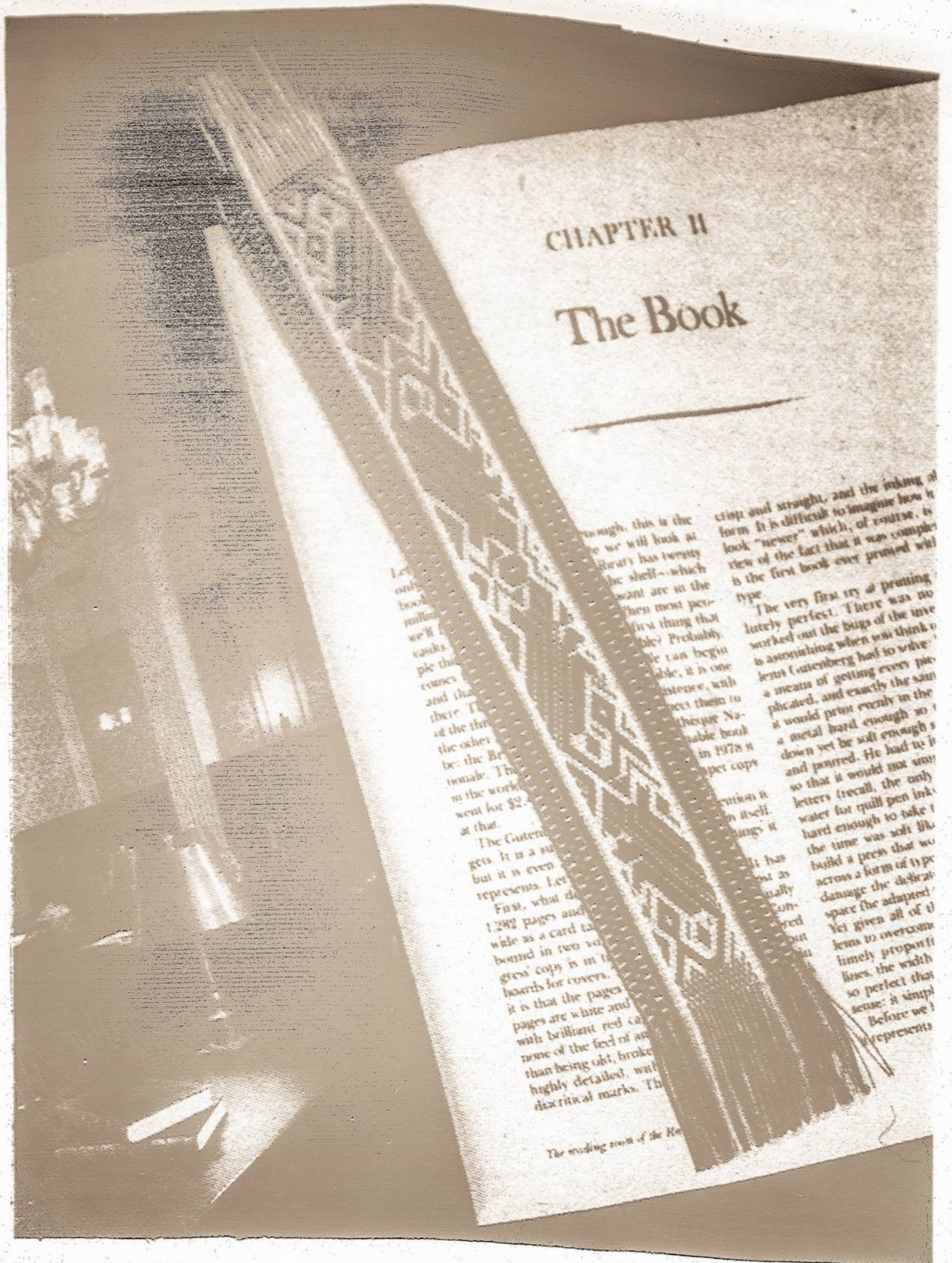
Kelionių agentūra Vytis tvarko JAV rytinio pakraščio lietuvių parapijų ekskursiją į Romą 1984 m. Ten kovo 4 d. lietuviai minės 500 metų sukaktį nuo šv. Kazimiero mirties. Planuojama rezervuoti visą lėktuvą. Bus išvyksta vasario 26 d. ir grįžtama kovo 5 d. Tikimasi, kad lietuviai dalyvaus audiencijoje pas popiežių.

Dvylika lietuvių dailininkų kartu su latviais ir estais dalyvavo visą savaitę trukusioje pabaltiečių dailės parodoje Latvių namuose Bronxe. Jų tarpe buvo: N. Alpertas, J. Bagdonas, I. Brazdžionienė, K. Kazlauskaitė, V. Krištolaitytė, G. Montvilienė, I. Pėterienė, Z. Sodekienė, M. Stankūnienė, D. Stončiūtė-Kuolienė, V. Žilius ir K. Žoromskis. Iš viso parodoje dalyvavo 33 pabaltiečių dailininkai.

Dainuojanti ir grojanti New Yorko grupė "Jinai ir trys gintarai" kovo 12 d. buvo išvykusi į Bostoną ir dalyvavo Minkų radijo programos 49 metų sukurtiniam koncerte. Grupei vadovauja Vytautas Daugirdas.

Kun. Petras Urbaitis, kurį newyorkiečiai pažįsta iš nesenu susitikimų, kada jis čia lankėsi, rūpinamasis New Yorko lietuviškos Aušros Vartų parapijos likimu, laimėjo Pietų Amerikos lietuviškosios spaudos 1982 m. vėjus pirmąją premiją—\$350. Jis šiuo metu gyvena ir darbuojasi tarp lietuvių Sao Paulo mieste, Brazilijoje. Šis vėjus vyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės iniciatyva.

Šv. Kazimiero šventė įvyko kovo 6 d. Maspeth, V. Atsimainymo parapijoje. Ją surengė Lietuvos vyčių 110 kuopa, vadovaujama Johno Adomėno. Po pamaldų bažnyčioje, parapijos salėje įvyko trumpa programa. Joje buvo atsilankęs ir naujai išrinktas New Yorko seimo narys Smith. Jis padėjo vyčiams už talką jo rinkimuose bei pažadėjo ir ateityje remti Lietuvos reikalus.



Kongreso bibliotekos išleistajame atvirukų ir dovanų kataloge 1982-1983 metais yra įdėta spalvota nuotrauka, po kuria užrašyta, kad ši juosta išaušta Kazio Bartašiaus, 80-ies metų lietuvių liaudies menininko, savo raštams ir 1-7/8 colių pločio. Kaina \$8.50. Vienybės katalogą gavo iš Kestučio Miklo.

Lietuvių dailininkų paroda Brooklyne

13-ojoje dailės parodoje vasario 26-27 dienomis dalyvavo (Pagal katalogą) — Juozas Bagdonas iš New Yorko — trys paveikslai aliejinė tapyba; Ilona Brazdžionienė iš Los Angeles, Cal. 3 darbai, Eugenijus Budrys, iš Švedijos, aliejinė tapyba, (dalyvavo pirmą kartą) Albinas Elskus—3 piešiniai tušu; Vytautas Ignas vientiso ciklo—Lietuva 8 lino raižiniai; Česlovas Janušas—du tapybos darbai; Lietuvos gamtovaizdžiai; Daina Jurkutė—do modeliai didesnėm skulptūroms, kartonas; Paulius Jurkus—trys tapybos darbai, gamtovaizdžiai; Ivona Kalauskaitė-Jepsen, iš Arkansas,—3 darbai, monotipai, (dalyvauja pirmą kartą); E. Kepalaitė—aluminijaus skulptūra, Saulės spindulys; Vida Krištolaitytė—trys tapybos darbai; Pranas Lapė—du tapybos darbai; Ilona Leškienė iš Los Angeles (dalyvauja pirmą kartą), du tapybos darbai; Neda Nijolė Macelytė, (dalyvavusi pirmose parodose) reprezentuojasi trimis naujos tapybos darbais; Žibuntas Mikšys, gyvenęs Paryžiuje, įvairūs grafikos darbai,—(vienu numeriu iškabinta 20 smulkesnių grafikos darbų); Ilona Pėterienė iš Los Angeles, (dar pas mus nematyta), du tapybos darbai; Viktoras Petravičius iš Chicago, du darbai; Jurgis Račkus iš Kanados, (dar nematytas), du spalvotos grafikos darbai; Zita Sodekienė iš Cleveland, Ohio,—du surrealistinės tapybos darbai; Magdalena Stankūnienė—5 spalvo-

tos grafikos darbai, (dalyvauja pirmą kartą); Danguolė Stončiūtė-Kuolienė—dvi graviūros; Elena Urbaitytė—du darbai; Zenonas Ūselis—trys pastelės; Aldona Variakojienė iš Los Angeles, (matoma pirmą kartą), trys darbai; Petras Vaškys—viena skulptūra; Viktoras Vizgirda—du peizažai ir vienas portretas; Vladas Žilius—du darbai; Marija Žukauskienė—du darbai.

Iš viso parodoje dalyvavo 30 dailininkų, buvo išstatyti 75 kataloguoti darbai. Pridėjus Ž. Mikšio vienu numeriu išstatytus 20 grafikos darbų, 95 įvairaus žanro ir įvairių technikų kūriniai.

Henrikas Kačinskas, dramos aktoriaus darbą pradėjęs Lietuvoje, jį tęsęs Vokietijos lietuvių stovyklose, o paskui Amerikoje, ilgą laiką gyvenęs New Yorke, šiemet švenčia savo 80 metų sukaktį. Jis šiuo metu gyvena Sunny Hills, Floridoje, kur kovo 27 d. rengiamas jo pagerbimas.

Henrikas Miklas, LB Great Necko apylinkės pirmininkas, Vasario 16 minėjime vasario 19 d. Lietuvių Bendruomenės vardu specialius žymenis įteikė dviem nusipelnusiems vietos lietuviams—Aleksandrui Wesey-Vasiliauskiui ir Ignui Kazlauskui. Jiedu pasižymėję savo ilgamete veikla, talkindami lietuvių kultūriniam ir socialiniam gyvenimui.

Vienybė, 1983 m. kovo 15 d.